

Ücret Artışı % 142 değildir

- Anlaşmayla sağlanan gerçek ücret artışı % 142 değil % 83 - 85'dir.
- Türk-İş Hükümet anlaşmasında işçiler kandırılmaya çalışılıyor

Yazısı Sf. 7'de

Türkiyeyi sarsan iki gün

- İşçi sınıfı bugün 15-16 Haziran'ların mücadele ruhunu daha da ileri götürmelidir
- 15-16 Haziranlar işçi sınıfının kavel'le başlayan eylemliliğinin doruk noktasıdır

Yazısı Sf. 5'de

İSCİLERİN SESİ

SAYI: 3
4 HAZİRAN
1989
1000 TL
(KDV DAHİL)
(15
Günde Bir
Yayınlanır)

16 Haziran İşçi Sınıfının Haklarını Koruma Mücadelesinde Doruk Noktasıdır Emenlerin O Gün Yapmayıp 12 Eylül'de Gerçekleştirdikleri 821-2822 Sayılı Yasalar Kaldırılmalıdır

Özgür sendikalaşma, özgür toplu sözleşme,
sızsız grev hakkı anayasal hak olmalıdır.

• Bütün çalışanlara sendikalaşma, toplu
sözleşme ve grev hakkı

İşçi sınıfının haklarına ve sendikal örgütlenişine (Devrimci İşçi Sendikaları Konfederasyonu) yapılan saldırıya karşı işçi sınıfı tarihinin bir direniş destanı olarak geçen 15-16 Haziran'ın yıldönümü yaklaşıyor. 4 Haziran'ın seçimsel olarak Uluslararası Çalışma Örgütü'nün konferansında Türkiye'deki sendikaların ve özgürlükler bir kez daha gündeme gelecek. Kamu kesiminde çalışan işçilerin sözleşmeleriyle ilgili olarak şimdiye kadar gerçekleştirilmiş bir eylem sürecini yaşayan işçilerin taleplerinin gerisindeki sözleşmelere külm edilmeye çalışılıyor. Süpür giden bir kongreler sarı-uzlaşmacı sendikaların zincirlerini kırmak isteyen ve sınıf ve sendikal anlayışını sahiplenenler açısından büyük bir önem taşıyor.

bu, böylesi bir dönemde başta 2821 ve 2822 sayılı yasalar olmak üzere, sendikal faaliyetleri engelleyen bir kez daha gündeme ek zorundadır. 15-16 Haziran'da işçi sınıfının direniş karşısında istediği düzenlemeyi meydan burjuvazi, 12 Eylül'ün baskı ve ortamında, o zaman gerçekleştirilemediği azıyıyla gerçekleştirmiştir. Varolan haklar tamamen ortadan kaldırılmış, işçilerin çok dar gelen bir zırh giydirmeye çalışılmıştır. İşçi sınıfı, bu zırhı, son yaptığı eylemlerle parçalamış, her yapıldığı karşı sesleniş, duyarsız ve tepkisiz bir toplum olarak istemlerini hesaplarını boşa çıkartmıştır. Ne var ki, yapılan eylemler büyük bir başarıyla sadece parasal konularla sınırlı kaldırmadıkları hakların kazanılması doğrul-

tusunda gelişmemiştir.
**12 EYLÜL YASALARININ
GETİRDİKLERİ**

Bugün artık herkes tarafından eleştirilen, değiştirilmesi, "demokratikleştirilmesi" gerekliliği Özal hükümeti tarafından bile kabul edilen 12 Eylül yasaları, esas olarak burjuvazinin 15-16 Haziran'da gerçekleştirmek istediği düzenlemelerin daha da geliştirilmiş bir şeklidir. İşçi sınıfının elinin kolunun bağlanması, bütün hak arama yollarının tıkanması anlamına gelen burjuvazinin bu istekleri, 12 Eylül genaralleri tarafından işveren temsilcilerinin ağzından çıktığı şekilde yasalaştırılmıştır. Kendilerini başta 2821 ve 2822 sayılı yasalar olmak üzere sendikal mevzuatta ifade eden burjuvazinin isteklerini incelediğimizde, önumuz şöyle bir tablo çıkmaktadır:

- Sendikalaşma hakkı, bütün çalışanlara değil, sadece işçilere tanınmıştır.
- Tek tip devlet sendikası yaratılması hedeflenmiş, işçilerin özgürce sendikalaşma hakkı engellenmiştir. İşyeri sendikası ve federasyon kurmak yasaklanmıştır.
- Sendika kurucusu olmak ve yönetici seçilebilmek konusunda getirilen yasaklarla, özgürce sendikalaşma ve işçilerin özgürce yöneticilerini seçme hakları ortadan kaldırılmıştır.
- Sendikaların anaristiklerini, yöneticilerini ve faaliyetlerini özgürce belirleme hakları alınarak, siyasi iktidarın eline bırakılmıştır.
- Mali ve idari denetim adı altında, siyasi iktidarların sendikalar üzerindeki baskıları

yasallaştırılmıştır.

- Sendikaya üye olma ve üyelikten ayrılma konularındaki zorluklarla sarı sendikalar desteklenmiştir.
- Sendikaların örgütlenme yapılarındaki düzenlemelerle, işçilerin söz ve karar sahipliği engellenmeye, sendika bürokrasisi güçlendirilmeye çalışılmıştır.
- Siyaset yasağı konularak, sendikaların hak arama yollarının tıkanması ve işçilerin depolitizasyonu hedeflenmiştir.
- Sendikal eğitim, işçilerin daha çok sömürülmesini sağlayacak, sınıf bilinci kazanmalarını engelleyecek şekilde düzenleme çalışılmıştır.
- Sendikaların ekonomik olarak güçlendirilmesinin önü tıkanmıştır. Toplu sözleşme imzalamaya yetkisi olmayan sendikaların aidat toplaması yasaklanarak, varolan sarı-ışbirlikçi sendikalar lehine sınıf ve kitle sendikalarının hayat haklarının ortadan kaldırılması amaçlanmıştır.
- Toplu sözleşme imzalayabilmek için bir sendikaların örgütü bulunduğu işkolunda % 10 işyerinde ise yarım fazla üyeye sahip olma zorunluluğu getirilmiş, böylece özgür toplu sözleşme hakkı ortadan kaldırılmıştır.
- Bir dönemde tek sözleşme ile işçiler sürekli enflasyon ve zamlar karşısında işverenlerin azgın sömürüsünün keyifliliğine bırakılmıştır.
- Toplu sözleşme düzeninin belli takvimlere bağlanması, işverene gerekli önlemleri alma fırsatı tanımıştır.
- Toplu sözleşme imzalama yetkisi sadece sendika genel merkezlerine tanınmıştır.
- Arabuluculuk sistemi ile, işçilerin grev haklılıkları ortadan kaldırılmıştır.
- Grev kırılcılığı her türlü yasal yolla teşvik edilmiştir.
- Toplumsal bir suç olan lokavt yasallaştırılmıştır.
- Getirilen yasaklarla grev hakkı kuşa çevrilmiştir.
- Grev ertelemesi ile işverene ve siyasi iktidara istediği zaman grevi ortadan kaldırma hakkı tanınmıştır.
- Hak grevi, genel grev ve siyasi grev yasaklanmış, grev hakkı sadece toplu sözleşme görüşmelerindeki uyuşmazlık sonucu tanınmıştır.
- İşçilerin iş güvencesi tam anlamıyla işverenin keyifliliğine bırakılmıştır.

**BÜTÜN ÇALIŞANLARA ÖZGÜR
SENDİKALAŞMA, TOPLU SÖZLEŞME
VE GREV HAKKI**

Gelinen bu noktada, işçi sınıfının ve diğer çalışanların önündeki en önemli sorunlardan

Bak Sf. 9'da (2821-2822)

Bu sözleşmelere "evet" denilemez

• Sendikacılar, işçilerin taleplerini karşılamadığını söyledikleri Türk-İş Hükümet anlaşmasını niçin kabul ettiğini anlamakta zorluk çekiyorlar.

• Ücret artışı % 142 değildir
• Toplu sözleşme sadece ücret değildir. İş güvencesi, insanca çalışma düzeni konularında açıklama yok.

• Enflasyonun 89 yılında % 60, 90 yılında % 45 olacağı kabul edilerek atılacak imza GREV hakkını ortadan kaldırmaktadır.

Yazısı Sf. 8'de

Mahkeme kararıyla Tes-İş İstanbul Şubesi Kongresi Yenileniyor

• Tes-İş İzmir 2. nolu şubede genel merkez kaybetti. Sınıf ve Kitle Sendikası savunular kazandı.
• Tes-İş İstanbul Enerji işçilerinin iptal edilen kongreleri yenileniyor. Enerji işçileri sarı, uzlaşmacı teslimiyetçi sendika anlayışına karşı anlayacakları dilden son derslerini vereceklerini söylüyorlar.

Tes-İş İstanbul 1. Nolu Şube yönetimini kazanan ve işyeri komiteleri örgütüllükleri ile başanlı bir çalışma yürüten Sınıf ve Kitle Sendikası yanlı işçilere karşı oynanan oyun durmuyor. İstanbul Şube Kongresini Ankara 3 Nolu İş Mahkemesi kararlarıyla, hiç kimseye haber vermeden sessizce iptal ettirenler "Kayyum İstemi" ile tekrar mahkemeye başvurdular. İstanbul'dan işçiler bu mahkemeye taraf olarak gittiklerinde yeni bir oyuna karşıldılar. Ankara 3 nolu İş mahkemesine giden işçi önderleri mahkemenin "Ankara 6. İş Mahkemesinde açılmış bir diğer davada kayyum ataması yapıldığından talebin reddine" kararı ile karşııldılar. 6. İş Mahkemesinden durum araştırıldığında, 1 Nolu Şube Kongresinin iptali için davanın açıldığı sırada 6 İş Mahkemesinde de, Şube Genel Kurulunda oy kullanmayan Mahmut Okat adına kayyum istegiyle yeni bir dava açılmış olduğu görüldü. Bu davada da Tes-İş ve davacı avukatlarının aynı olduğu dikkat çekiciydi. Bu mahkeme 17.5.1989 tarihinde Ankara Barosundan iki avukat ve Sayıştan'dan bir denetçi kayyum olarak atıyor. Şimdi bu kayyumların görevi en kısa süre içinde kongreyi açmak. İşçiler Kayyuma "gelmeleri ve kongrelerini

açmalarını" istediklerini ilettiler. Genel Merkez teslim etmedikleri Şubelerini, Kongrenin yapılması için vereceklerini ve sarı, uzlaşmacı sendikacılara da son bir ders vereceklerini açıkladılar. Bu dersin tüm sarı ve işveren yanlı düşünce ve işlere unutamayacakları bir ders olacağını da belirttiler.

TES-İŞ İZMİR 2 NOLU ŞUBE KONGRESİNİ "MUHALEFET" KAZANDI

Tes-İş İzmir 2 Nolu Şube Kongresini 25 oya karşılık 151 oyla muhalefet kazandı. Tes-İş Genel Başkanı Faruk Barut'un Kongre Başkanlığı yaptığı ancak muhalefet kazandı. Tes-İş Genel Başkanı Faruk Barut'un Kongre Başkanlığı yaptığı ancak muhalefetin gücü karşısında susmayı tercih eden merkez yöneticileri ve yandaşları İstanbul'dan sonra ikinci büyük yenilgiye aldılar. Görülen o ki enerji işçilerinin yüksek voltajı işverenlerden sonra sarı sendikacıları da çarpacak.

Cemal Temur başkanlığında göreve gelen yeni yönetimin işçileri söz ve karar sahibi kılacak, sendikal ve sınıfsal bilinç kazandıracak çalışmalara hızla girmesi tüm işçilerin isteği.

ILO Nedir

(Uluslararası Çalışma Örgütü) Birleşmiş Milletler'e bağlı olarak çalışan ve üye devletlerin oluşturduğu bir uzmanlık kurşudur. Amacı ise, birçok ulusun biraralele çalışma yaşamına ilişkin uluslararası çalışma standartlarının oluşturulmasını ve "sürekli barışın temini" olan "sosyal adalet" ve "sefaletin kaldırılmasını" sağlamaktır. 1919 yılında kurulan ILO'nun bugün 160 üyesi vardır.

Üyesi devletlerin, ILO organlarında görev, işçi ve işveren temsilcileri olmak üzere üçlü bir şekilde temsil edilirler. Konferanslar 4 temsilci 2'si hükümet, 1'i işçi, 1'i işçi temsilcisidir.

Organın hazırladığı sözleşmeleri onaylayan devletler, o sözleşmelerin gereklerini yerine getirmekle sorumludurlar. Eğer, bir devletin hazırladığı sözleşmeleri uygulamazsa, ILO'nun aşamalarından sonra o devletin tüm dünyamı önünde teşhir etme hakkına sahiptir.

Türkiye'de şimdiye kadar imzaladığı hiçbir sözleşme nedeniyle 1980 sonlarında birçok defalar ILO'nun gündemindedir. Ancak, gerek hükümetin bir türlü sözleşmeleri taahhütleri gerekse de işçilerin olarak giden Türk-İş'in tavırları sonlarında Türkiye şimdiye kadar ILO'yu oymayı başarmıştır.

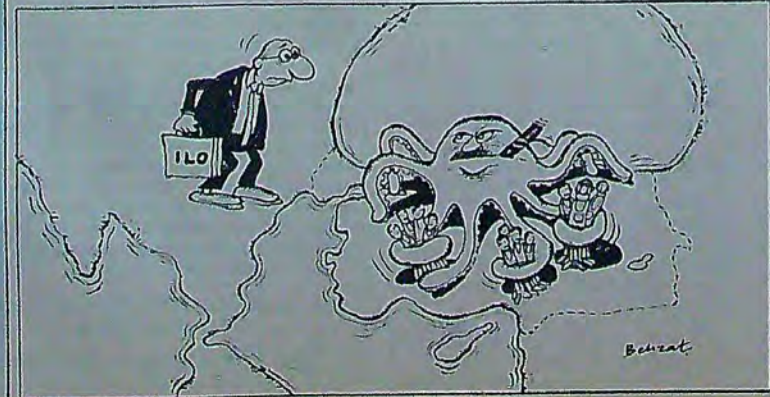
Bak Sf. 9'da (ILO NEDİR)

Uluslararası Çalışma Örgütü Toplanıyor ILO ve Türkiye

1980 sonrasında sendikal faaliyetlere getirilen sınırlamalar ve sendikal özgürlüklere yapılan müdahaleler ILO'nun (Uluslararası Çalışma Örgütü) dikkatlerinin Türkiye üzerinde yoğunlaşmasına neden olmuştur.

Başta 2821 ve 2822 sayılı yasalar olmak üzere yürürlükteki mevzuat, işçi sınıfının hak ve özgürlüklerini koruyup geliştirilmesinin önünde büyük bir engel oluşturmaktadır. Bu nedenle, Türkiye'nin durumu ILO tarafından yakından takip edilmektedir. Bunun, Türkiye işçi sınıfının sorunlarının çözümü açısından ne ölçüde etkili olabileceği ise olayın diğer bir boyutudur. Ancak yine de ILO'nun ilke ve normlarının mevzuattaki düzenlemelerle

Bak Sf. 9'da (ILO ve TÜRKİYE)

2. Sayımız DGM Saveliğince Toplatıldı

Gazetemiz 2. sayısı "1 Mayıs 1989 Mücadeleyi Kalıcı Kılmanın Zorunluluğunu Bir Kez Daha Gösterdi" başlıklı değerlendirme yazısından dolayı DGM saveliğince topatıldı.

Siyasal iktidarın basında yer alan eleştirilere ve yaşananların doğrudan aktarımına duyduğu rahatsızlık, kol kırmaktan makinaları toplamaya, yasaklardan, gazeteleri toplamaya kadar vardı.

Bu tahammülsüzlük ve baskıların ağırlıklı olarak sol yayınlara yönelik olması, sisteme alternatiflik yutturmacılığının yıkılmaya yüzüme dandir.

Gazetemiz 2. sayısının toplatılmasını toplumsal muhalefetin motoru olan işçi sınıfına somut gerçeklerin ve bilincin aktarılmasını engellemeye yönelik bir eylem olarak değerlendiriyor, yüklenmiş sorumluluğu yerine getirmekten geri durmayacağımızı duyuyoruz.

ÜCRET

Kapitalist sömürünün değişik görünümünden biridir

Kapitalistler işçilerin ödenmemiş emeklerine ekoyarak biriktirdikleri sermayeyi yeniden üretime sokarlar. Böylece yatırım ve üretim faaliyetlerini hızlandırır. Yeni, yeni iş alanları açar, yeni iş yerleri kurarlar. En çok kâr elde etmek için birbirleriyle kıyasıya yarışır.

İSGÜCÜ TALEBİ (İŞ OLANAĞI) AZ, İSGÜCÜ ARZI (İŞ ARAYANLAR) ÇOKSA, KAPİTALİST İSTEDİĞİ DÜŞÜK ÜCRETLE İŞÇİ BULABİLMEKTEDİR (Açılan yeni işyerlerinde üretimin sağlanması için yeni işçilere ihtiyaç duyulur. İşte işgücü talebi, kapitalistlerin üretimin yürütülmesi için ihtiyaç duyduğu bu işgücüdür. İşgücü arzı ise, kapitalistlerin bu ihtiyaçlarını karşıladıkları çalışabilecek insan kaynağıdır.)

Artan işyerleriyle birlikte ihtiyaç duyulan işçi sayısı da artar. Fakat ihtiyaç duyulan işçi sayısının artması, işçi ücretlerinin yükselmesine yol açmaz. İşgücü talebi (iş olanığı) az, iş arayanlar (işgücü arzı) da çoksa, kapitalist istediği düşük ücretle işçi bulabilmektedir. Özellikle nüfus artışının çok hızlı olduğu bizim gibi ülkelerde kapitalistler işgücü ihtiyaçlarını kolaylıkla sağlayabilmektedirler. Bunun nedeni, çok büyük sayıda işsizlerin bulunmasıdır.

İSGÜCÜNÜN AZATILMASININ DEĞİŞİK BİÇİMİ OLAN FAZLA MESALİ, FAZLA YIPIRNAMA, İŞKAZASI VE İŞSİZLİKTİR

Kapitalistler sömürülerini artırmak için işgücünü artırmak isterler. İşte fazla mesai de, işgücünün azatılmasının yeni biçimidir. Fazla mesali ile işçilerin bedensel ve ruhsal olarak daha fazla yipirilir ve yorulur. İşkazaları

artar, işsizlik çoğalır. Kapitalistler içinse çalışan işçi sayısının artması, masrafların artmasıdır. Bunun için kapitalistler işçileri fazla mesaide tutarak hem daha çok son ürünler, hem de işsizler sayısını kabartırlar.

FAZLA MESALİ, KAŞIKLA VERİP KEPEÇEYLE ALMAKTIR

İşçiler, hayat pahalılığının içinde, eline geçen para biraz arttığı için fazla mesai vermek isterler. Fazla mesai ile işçilerin eline geçen para biraz artar ama kapitalistlerin eline geçen para (işçilerin fazla mesaiden doğan ödenmemiş emekleri) kat kat artar. Bunun için kapitalistler işçileri fazla mesaide çalıştırmaya çalışırlar. Böylece işçilerin hem daha çok somururlar, hem de onların "daha fazla ücret ve daha kısa çalışma haftası" mücadelelerini baltalayıp kırmaya çalışırlar.

İŞÇİLER FAZLADAN ALDIGINI SANDIĞI PRIMLE, DAHA ÇOK YORULUR, YIPIRANIR VE SÖMÜRÜLÜR

Ücretler çeşitli ücret sistemleri kullanılarak ödenir. Örneğin parça başına ücret, zamana göre ücret (yevmiye, haftalık, aylık), primli ücret... Kapitalistler emeğin yoğunluğunu artırmak için çok primli ücreti kullanırlar. Söz gelişi, işçi 8 saatlik çalışma süresi içinde 80 bardak üretsin, 12000 TL gündelik alsın diyelim. 8 saat içinde bardak başına 150 TL çalışmış olacaktır. Bu ücret, temel ücret olarak kabul edilir. İşçinin 8 saatlik süre içinde ürettiği 80 bardaktan sonra, aynı süre içinde ürettiği her parça için işçiye prim ödenir. İşçi ise, bu prim için (eline biraz daha para geçsin diye) hızla çalışır, daha çok emek sarfeder daha çok işgücü harcar ve daha çok üretilir. Kuşkusuz daha çok sömürülür. İşte emeğin yoğunluğunun artması budur. İşçi fazladan aldığı sandığı primle daha çok yorulur, yipirir ve sömürülür.

EMEĞİN VERİMLİLİĞİNİN ARTMASI, İŞÇİLERİN PARÇA BAŞINA ÜCRETLERİNİN DÜŞMESİDİR

İşyerlerinde yeni makineler, çalışma yöntemleri ve teknik kullanılarak aynı ya da daha az bir çalışma süresi içinde, daha fazla mal üretilir. Böylece işçiler daha az çalışır daha az yorulur ama daha fazla mal üretirler. Sözü gelişi, işçi yeni makina ve teknikle 8 saatlik çalışma süresi içinde 120 bardak üretsin. Örneğimizde daha önce 80 bardak ürettiyorduk. Görüldüğü gibi aynı 8 saatlik çalışma süresi içinde 40 bardak fazladan üretilmektedir. Daha çok mal üretilir ama mal başına harcanan emek miktarı azaldığından malın değeri azalır. İşçinin (ücreti) kendisi için çalıştığı süre (gerekli emek süresi) azalır ve işgücünün değeri düşer. Dolayısıyla patrona çalıştığı süre (artık-değer, fazla çalışma süresi) uzar, patrona daha çok mal üretir ve daha çok sömürülür.

Görünürde işçi için değişen birşey yok gibidir. Ücreti azalmamıştır, işgünü uzamamış-

tır. Bu yüzden bu yol, sömürünün en kolay sağlandığı yoldur. Gündelik ücret sabit kalsa bile, işçinin kendisi için çalıştığı süre azalır, kapitalist için çalıştığı süre artar. Yani daha çok artık-değer üretilmiş yani kapitaliste daha çok mal üretilmiş üretilen parça başına göre işçi ücreti düşmüştür. Sömürü oranı ise artmıştır. Söz gelişi 1200 TL gündelik alan işçinin, 8 saatlik çalışma süresi içinde ürettiği parça başına ücreti 150 TL'den 100'ye düşmüştür. Gündelik ücret ise sabit kalmıştır, 80 x 150 = 12000 TL 120 x 100 = 12000 TL

GERÇEK ÜCRET, İŞÇİNİN ELİNE GEÇEN PARANIN İHTİYAÇINI KARŞILAYACAGI MALLAR KARŞISINDAKİ SATIN ALMA GÜCÜDÜR

İşçiler zorlu mücadeleler sonrasında sözleşmelerle zam alırlar. Ellerine daha fazla para geçer. Fakat bir önceki sözleşme dönemine göre ellerine geçen bu para ile daha az ihtiyaçlarının karşılandığını görürler. (örneğin kamu işyerlerinde, Türk-İş'in hükümetle anlaşması sonucu işçilere öngörülen ücret artışı ile, 1987 yılındaki ücretin alım gücüne ulaşamamaktadır.)

Diyelim ki, bir işçi 12000 TL günlük ücretle çalışıyor. Saat başına 600 TL zam alma gündeliği 16800 TL olur. İşçinin gündelik ücretine aldığı zam oranı % 40'tır. Fakat aynı dönem içinde tüm temel ihtiyaç maddelerine gelen zamlar (örneğin elektrik % 40, kira % 30, genel yiyecek % 35, giyecek % 35, vb) işçinin eline bu fazla (ücret artışı) parayı hayat pahalılığı silip süpürmektedir. Diğer bir deyişle işçi, eski sözleşme dönemine göre daha fazla para almazsa rağmen evine daha az yiyecek, yakacak... götürmektedir.

(İşte işçinin eline geçen paranın, ihtiyaçlarını gidereceği karşısındaki satın alma gücü gerçek ücreti ifade eder.)

Parasal ücret ise, işçinin işgücüne karşılık kapitalisten aldığı paradır

Parasal ücretler ülkemizde hep artmaktadır. Buna karşılık artan hayat pahalılığı ve fiyat artışlarıyla gerçek ücretler düşmektedir. Bu, dün 60000 TL ile alabildiğimizi, bugün 100000 TL ile alamıyoruz, demektir.

ENFLASYON, SÖMÜRÜYÜ ARTIRMA YOLUDUR

Enflasyon, fiyatların genel olarak hızlı ve sürekli bir biçimde artmasıdır ve sömürüyü artırma yoludur. Fiyatlar arttıkça gerçek ücretler düşer, pahalılık ve işsizlik artar. İşçiler ve geniş emekçi yığınlar daha çok sömürülür ve yoksullaşır. Çünkü fiyatların artması kapitalistler için daha çok kâr demektir. Kapitalistler fiyat artışlarının enflasyonun) nedeni olarak, üretim maliyetindeki artışları özellikle işçi ücret artışlarını gösterirler. Diğer bir deyişle işçilerin aldıkları ücret artışlarının maliyete yansımaları sonucu fiyatlar artar, derler. Fiyat artışlarından işçiler ve işçi sendikaları sorumlu tutulur. Politik olarak ücretlerin dondurulmasına, sendikal hak ve özgürlüklerin yasaklanıp kısıtlanmasına... gidilir.

Oysa fiyat artışlarının nedeni kapitalist sistemdir. Yani kapitalistlerin "daha fazla kâr, en fazla kâr" sağlama hırsıdır. Ücret artışları, fiyat artışlarının, hayat pahalılığının (enflasyon) yolaçtığı bir sonuçtur.

Ülkemizde bir malın maliyet giderlerinin çok çok azın (% 5'ini) ücretler oluşturmaktadır. Hammadde, sabit giderler ve diğer masraflar... gibi maliyet giderlerinin yanında ücret artışları çok az bir miktardır. Onun için fiyatları ücretler belirlenemez.

VERGİLER, ÖZEL BİR SÖMÜR SEKİDİR (yoludur)

İşçi ve memurlardan kesilen vergiler, ücretlerin % 45'e varan büyük bölümünü tutmaktadır. Üstelik ellerine denilen vergiler kesilmektedir. Ülkemizdeki geniş emekçi yığınları nüfusun büyük bölümünü oluşturmaktadır. Bugün topladıklarının büyük ve önemli bir bölümünü den ve emekçilerden kesilen vergiler tutmaktadır.

Kapitalistler ve serbest meslek sahiplerini, vergi dairelerine kendi istekleriyle beyan edilen gelir üzerinden ödemek. Bunlara zarar gösterme, az vergi verme... açıktır. Vergi muafiyeti ve vergi rümi de kapitalistlerin ayrıcalığıdır. Çoğu sal düzenlemeler onların çıkarlarına yönelir. Vergi de işçilerin, emekçilerin ellerine geçmeden gerçekleştiren özümürlü yolu olarak işler.

KAPİTALİST SÖMÜRÜ SİNİR TANIMAZ. RENGİ, DİLİ VE ULUS OLURSA OLSUN KAPİTALİSTİN AMACI, DAHA ÇOK KÂR, DAHA ARTIK-DEĞER, DAHA ÇOK SÖMÜRÜDÜR

Gelişmiş kapitalist sınırları tanımayan sizlerin sendikah işçilere karşı kullanılmaya öne geçmiş ve önemli ücret artışlarıdır. Bu sonuca büyük ölçüde rakımlı ülkelerdeki sömürüden gelen işçilerin bir oranda pay almaları çekiştirilmiştir.

Gelişmiş kapitalist ülkelerdeki kârın hem ucuz işgücü kaynağı olan geri kâr ke insanlarının emeklerini kendi ülkelerinde, hem de bulunduğu yerden çıkararak, kapitalistlerin ucuz işgücünü bulduğu yerde yatırıma gitmesi, gelişmiş list ülkelerdeki iş olanığının (işgücü) durmasını ve işçi ücret artışlarının sınırlanmasını doğurabilecektir. "otomasyon" adı verilen teknik, gelişmiş kapitalist ülkelerde işsizliğin ortaya çıkmasını, işsizlerin sayısının artmasını ve dolayısıyla ücretlerinin düşmesine yol açabilir. Yeni yeni fabrikalar açılıp iş alanları, iş olanığı (işgücü talebi) azalır. Çünkü kapitalistler için amaç işçilerin ücret ödenmesi, daha çok işçinin işi değildir. Daha çok kâr, daha çok artı değer, daha çok sömürüdür.

EGİT-DER Eğitim Emekçileri SENDİKALAŞMAK İstiyor

Eğitim emekçilerinin örgütlenme mücadeleleri, ekonomik-demokratik hakların iyileştirilmesi ve bilimsel-demokratik bir eğitim sistemi için verilecek mücadeleyle birleştirilerek içiçe yürütülmelidir.

20 Mayıs 1989'da Beşiktaş Tarihi Çay Bahçesinde Eğitim-Der İstanbul temsilciliğince düzenlenen geceye büyük çoğunluğu çalışan öğretmenlerden oluşan büyük bir kitle katıldı. Geceye dünden bugüne yaşananlar sergilendi. Eğitimsel sorunlar üzerinde duruldu ve eğitim emekçilerinin grevli toplu sözleşmeli sendika istemleri dile getirildi.

Bugünden eğitim sistemi, özerk, bilimsel ve demokratik yapıdan çok uzak bir yöreğe oturtularak alabildiğine geriletilmiştir. Eğitimin temel öğeleri öğretmenler, dayanılmaz yaşam zorlukları içinde savrulup gitmektedir. Ne ücret artışı isteminde bulunabilmek ve ne de eğitimini fasitleştirilmesine müdahale edebilmektedirler. Örgütlenme hakları ellerinden alınmış, gerici eğitim sisteminin zorunlu uygulayıcısı durumuna getirilmişlerdir. Eğitim emekçilerinin sorunlarının en önemlisi yonundü örgütlenme sorunu olmaktadır. Uzun bir genel suskunluktan sonra eğitim emekçileri dar anlamıyla da olsa bir örgütsel arayış içine girmişlerdir. Eğitim-Der bu arayışın zorunlu ve biçimsel bir ifadesidir.

Eğit-Der eğitim emekçilerinin örgütlenme mücadelelerinin (en geniş çalışan-çalışmayan öğretmenlerin ve eğitim hizmetlilerinin kucaklarına) mesrulaştırılacağı bir alan olmalıdır. Bu nedenle çalışan öğretmenlere eğitim hizmetlileri ilk elde Eğitim-Der'de kavranmalıdır. Eğitim sisteminin tüm sorunları saptanıp tartışılmalı ve somut çözümler üretilmelidir.

Örgütlenme hakkını alabilmek, grevli toplu sözleşmeli sendikalaşmayı yaratabilmek için mücadelenin içine çekilmeleri sağlanmalıdır. Öğrenciler, öğrenci ailelerine de bu konu kavratılarak destekleri sağlanmalıdır.

Eğitim emekçilerinin örgütlenme mücadeleleri, ekonomik-demokratik hakların iyileştirilmesi için ve bilimsel-demokratik bir eğitim sistemi için mücadeleyle birleştirilerek, içiçe yürütülmelidir.

Eğitim sisteminin bütün sorunlarına yönelik çözümler üretilmelidir. Eğitim politikaları belirlenmeli ve bu politikalara uygun programlar saptanmalıdır. Gerici-şoven eğitim sistemine karşı bilimsel-demokratik eğitim mücadelesi verilmelidir.

Eğitim emekçileri grevli-toplu sözleşmeli sendikalaşma için, kendi özgül koşullarını ve genel somut koşulları değerlendirecek gerekli mücadele biçim ve araçlarını yaratmalıdır. Kuşkusuz sorunu yaşayan eğitim emekçileridir. Onun için eğitim emekçilerinden ve eğitim alanlarından başlayarak örgütlenmeye gidilmelidir.

Bu örgütsel eğitim emekçilerinin söz ve kararının yapılandırıcı kalıcı bir örgütselik olmalıdır. Onun için en geniş eğitim emekçilerini kapsamalı ve bilimsel dünya görüşüne dayalı ilke, politika ve programlara dayanmalıdır.

Bu açıdan çalışan eğitim emekçilerinin en geniş kesimini kucaqlayan, bilimsel bir dünya görüşüne dayanan bir sendikal birliği ya-

Doktorlar bu kez reçeteyi 'Sorunları Aşmak' kendilerine yazdılar;

SENDİKALAŞMAYLA Mümkündür

- Artık hastanelerde hastalara yeterli zaman ayrılacak.
- Doktorların eylemleri, ülkemizdeki sağlık politikasının çarpıklığını teşhir edecektir.

Kimbilir kaç defa hastahane kapılarında saatlerce bekleyip 1-2 dakika içinde muayene olarak geri dönmüşsünüz. Kimbilir kaç defa doktor hatasından dolayı meydana gelen ölüm ve sakat kalma olayı duymuşsunuz. Ve her seferinde suçlananlar doktorlar, hemşireler ve sağlık personeli olmuştur.

Oysu bu durumdaki doktorlar ve diğer sağlık personeli de şikayetçidir. Her doktorun bir günde 100-150 hastaya (S.S.K.'da 200'ü aşar) bakmak zorunda olduğu ülkemizde doktorlar da fiziki güçlerinin çok üstünde hasta bakmak, yansırı ortaya çıkabilecek tıbbi sakincaların sorumluluğunu ve rahatsızlığını duymakta.

Haftalık 45 saatlik mesainin üstünde bir doktor yine haftada en az 60 saat nöbet tutmakta, bazı doktorlar için bu nöbet süresi 90 saate kadar çıkmaktadır. Yakın zamana kadar bu nöbetler karşılığında hiçbir ücret almayan doktorların haklarını istemelerine karşılık verilen ise 24 saatlik nöbet ücreti olarak 1620 TL olmuştur. Yani saat başı 67.5 TL.

ratma mücadelesi kısa soluklu olarak düşünülemez.

Gerek yaşadıklarımız ve gerekse dünya deneyimi göstermiştir ki, mücadele kazanılmayan haklar ve örgütsel güçler kalıcı olmaz. TÖS, TÖB-DER örneği bunun için yeterlidir. Onun için yasal boşluklara sığınarak sadece sendika istemek yeterli değil, bilimsel dünya görüşüne dayanan en geniş eğitim emekçilerini kapsayan kalıcı bir sendikal yapıyı yaratmak için mücadelenin örgütlenmesi gerekmektedir.

Eğitim emekçilerinin kendi özgül koşullarına uygun olarak belirlenen eğitim emekçileri komiteleri ve konseyleri, grevli toplu sözleşmeli sendikal birliğinin yaratılmasını çekirdekleri olacaktır. Yaşananın sıcaklığı içinde verilecek bu örgütlenme mücadeleleri, tüm diğer çalışan emekçi kesimler ve işçi sınıfının mücadelesini verdiği sendikal birlik içinde düşünülmelidir. Ancak bu şekilde (işçi sınıfı ile yanyana, içiçe) birlikte kucaqlanarak en üst örgütlenme biçimlerine varacak olan sendikal birlik, kalıcı bir nitelik taşıyacaktır.

Tıp fakültesinin kontenjanlarının artırılması, fakat eğitim düzeyinin düşürülmesi sonucunda gerekli bilgilerle donatılmadan mezun olan doktorlar, hastalarının tıbbi sorumluluğunu (yasal ve vicdani) tek başlarına taşımak zorundadırlar. Bir çok hastahane yeterli donatımının olmamasının sorumluluğunda doktorlara yüklenilmektedir.

6 yıllık bir doktorun, eline geçen 440 bin TL ile insanca bir yaşam sürdürmesi, fiyatları oldukça yüksek olan tıbbi gelişmelerle ilgili yayınları takip edebilmesi ve böylece hastalara daha iyi hizmet sunabilmesinde mümkün değildir.

ÇÖZÜM ARAYIŞLARI SENDİKALAŞMAYI DAYATIYOR

Bütün bu sorunlar karşısında doktorlar ve diğer sağlık personeli çeşitli biçimlerde seslerini duyurmak istedikler.

Büyük illerde (İstanbul, Ankara, İzmir, Antalya gibi) "beyaz yürüyüşler" düzenlendi. Yemek boykotları yapıldı. 24 saatlik çalışmalarına uygun görülen 1620 TL'ler Başbakan Turgut Özal'a postalandı. (ÖZAL'a postalanan paralardan bir daha haber alınmadı.) Toplu nöbetler tutuldu.

Şimdi ise gündemde, hastalara bilimsel anlamda yeterli zaman ayırma eylemi var. Aslında bir eylem olmakta çok doktorların hastalara karşı görevlerini yerine getirmesi anlamına geliyor, yeterli zaman ayırma.

Ne var ki, sağlık personelinin bu çok yönlü sorunları, güncel kazanımlarla çözülecek gibi değil. İşte bu gerçeğin bilincinde olan doktorlar sendikalaşma talebini yükseltiyorlar. Sağlık alanında, tam yetkili sendikalaşma hakkını istiyorlar. Toplu sözleşme yapmak, hastahane yönetimine katılmak ve genel sağlık politikasının oluşturulmasında söz ve karar sahibi olmak istiyorlar.

SAĞLIK HİZMETLERİNDE KÂR AMACI GÜDÜLMÜKTÜR

Ülkemizdeki sağlık sorunu, sağlık personeli de kapsar. Bir şekilde bir bütün olarak ele alınmak zorundadır.

Emperyalizme olan bağımlılığın, doğru tutusunda gündeme gelen sorunların temel anlayışlarından biri olan sosyal harcamaların azaltılması doğrultusunda bütçe sağlık harcamaları pay azaltılarak % 2'ye düşürüldü. Bunun sonucu etkin bir sağlık hizmeti hastahaneler olmuştur. Yine ülkemizin bir uzantısı olarak sağlık hizmetleri bir hale getirilmiştir.

Son olarak da, devletin sağlık hizmetlerinin mamen çıkması, sağlık hizmetlerinin verilmesi gündeme gelmiştir. Tıp nin kontenjanlarının artırılması, işsiz kalma tehlikesine yol açarak hastahaneleri terk etmektedir. İlaç pazarının elinde tutan büyük den, özel sağlık hizmetlerine kadrolu lüğü yoğun bir somuru ve kâr almaktadır. Uygulanan ve hedeflenenler, insan sağlığını daha da tehlikeye sokarak, bu alana yatırım yapan kapitalistlerin daha da artıracak niteliktedir. İşte, doktorların eylemleri de de ele alınır ve doğru bir politika, sağlık alanındaki bu oyma meye yarıyacaktır. Aksi takdirde doktorlar olabilir.

İşçi sınıfının Mart-Nisan eylemlerinin kaba-
ran dalgasında bir durgunluk yaşanıyor. Bu
durgunluk, bir birlik ve beraberlik bir adı-
mın atılmasının ön habercisi gibi. Türk-İş ve
Hükümet arasındaki anlaşmanın da bu duru-
ma etkisi olduğu bir gerçek. Bu konuyu ya-
şayanlardan öğrenmek için işçi önderleriyle
konuşma, tartışma gereğini duyduk. Bundan
sonraki sayılarımızda da bu ve buna benzer
konularda böylesi platformların yaratılması
gerekliğine inanıyoruz.

İŞÇİLERİN SESİ: Türkiye işçi sınıfının ta-
rihinde Mart-Nisan eylemlerinin özel bir yeri
olacak. Siyasi önderliğin olmadığı anlamda,
kendiliğinden ve ekonomik temelde gelişen
bu eylemler yoğun bir kitleliliği içinde ba-
rındırdı. Siyasi görüşleri ne olursa olsun bu
dipten gelen dalga içinde bütün işçileri gör-
mek mümkün. Fakat şu anda yaşanan bir
durgunluk var. Bunun nedenleri sizce neler-
dir? 1) Mayıs'ta yaşananların, ayrıca kamu kes-
simini ilgilendiren toplu sözleşmeler sonrası
% 142 (1) artışın etkileri ne ölçüde?

"SINIFIN ÖZGÜCÜ DEVREDE OLMALIDIR."

**TES-İŞ SENDİKASI'NDAN ARAPHAN
PARILTI:** Geçmiş yılların insanlara verdiği
birlik, bir patlama gibi bir anda açığa çık-
tı. Meşru temelde gelişen eylemler üstümüz-
deki ölü toprağı kaldırdı. '82 anayasasının
üzerimizdeki etkilerini bertaraf etti ve geçer-
siz kıldı. Burada sendikacılar, sendika yöne-
ticileri bizim zorlamamızla harekete geçmek
zorunda kaldı. Açlıkta kaynaklanan hare-
ketler bir ölçüde karşılınca eylemlerde bir
durgunluk yaşanıyor. Fakat bu kısa dönem-
lik bir gelişme. Birçok şeylere gebe bir dur-
gunluk. Bu durum bizlerin görevlerini öne
çıkarmakta. İşçiler son eylemlerde şu gerçeği
gösterdiler; işçilerin olmadığı yerde hiçbir şey
olmaz. İşbirliği yönetimler büyük tepki var.
Bizler bunu örgütlemeliyiz. Son işçi hareket-
leri, hareket merkezimizi de gösterdi. İşyer-
lerinden başlayan, bu temelde gelişen eylem-
ler başarı kazanıyor. Bu da örgütlenmemizin
başlangıç yerini göstermekte. 1 Mayıs bence
durgunluğa neden olmaktadır, bize çok şey
kazandırdı. Özellikle sendika yönetimlerinin
işçileri nasıl satabileceğini. Bunu unutmaya-
cağız. Sınıfın gücü her şeyi yapmaya kadirdir.
Yeter ki devrede olsun. Bu görev hepimizin-
dir. Söyleyeceklerim şimdilik bu kadar.

**"DEV, DAHA İLERİ ADIM ATMAK İÇİN
BEKLEMEDİĞİDİR."**

**BASIN-İŞ SENDİKASI'NDAN ISMAIL
UZUNYAYLA:** Geçtiğimiz aylarda yükselen
hareketliliği iki noktada değerlendirmek la-
zım. 1) İnsanlar açığa itildi, bunun başkaldı-
rısıdır. 2) Bu tepki örgütsüz de olsa en geniş
katılımla gerçekleşmiştir. Bunu açarsak; sen-
dika yöneticileri (sarı-uzlaşmacı devlet sen-
dikacıları)nın nitelikleri bir kez daha açığa çık-
mıştır. İşçiler bunların ne olduğunu görmüş-
tür. Fakat gene de bu yönetimlerden çıkan ka-
rarlara daha fazla uymuşlardır. Bu nokta iş-
çilerin hâlâ bu yapıların etkisinde olduğunu,
ayrıca yasallık istediklerini göstermektedir.

"HAKKIMIZ OLANI İSTİYORUZ"

Geçen yıl ANSA işçileri olumsuz bir grev
deneyi yaşamıştı. Oysa bugün ne istedikleri-
ni biliyorlar. Bu konuda bir işçi, "geçen yıl
greve başlanacak dendi başladık, anlaşma
sağlandı grev bitti dendi, işbaşı yaptık. Bu-
gun ise ne istediğimizi, ne için mücadele ver-
diğimizi biliyoruz. Artık bütün kararlar biz-
den çıkıyor. Bir grev komitesi oluşturduk. Bu
sayede yaşadığımız sorunları hep birlikte çö-
zünüyoruz, eksiklerimizi yanlışlarımızı ortaya
koyuyor, tartışıyor, karar veriyoruz. Aynı za-
manda bütünlüğümüzü koruyor, kendimizi
mücadelenin içinde eğitiyoruz. Kararlılığımız
ve kendimize güvenimiz, kendi gücümüzle ha-
reket etmemizden kaynaklanıyor" dedi.

ANSA işçilerinin sözleşme taslağındaki ta-
lepleri sadece ekonomik temelli değil, demok-
ratik istekleri de içeriyor. Taleplerden bazıları:

Ücretler 1. Yıl 2000 (Saatbaşı-brüt)
2. yıl 2500
Yakacak, izin, bayram, 1. yıl 1.500.000
TL.
2. yıl 1.750.000
TL.
Ayakkabı parası, 100.000 TL
Evlence parası, 250.000 TL.
Eğitim parası, İlkokul 50.000 TL.
Ortaokul 1000.000 TL.
Yüksekokul 150.000 TL.

Yeni işe giren bir işçinin asgari ücret değil,
eski işçilerin aldığı ücretin % 90'ını alması.
Özel iş ayakkabısı gözlük vb. iş güvenliği
konusunda gerekli malzemelerin verilmesi,
Bunların yanında, sakatlar haftasında, sa-
kar işçilere 3 gün ücretli izin verilmesi gibi ta-
lepler de var.

ANSA işçilerinin mücadelesi bunlarla bit-
miyor. Bir yandan da işverinin hile ve oyun-
larıyla uğraşıyorlar. 16 Mayıs 89'da yaşanan
olay bunun canlı bir örneği. 'Ansa'da işçile-
rin bir yıl için toplam talebi 1 milyar lira. İş-
veren ise yıllık kârın 91 milyon olduğunu öne
sürüyor. Bunun üzerine birlik işçileri getiren iş-
çiler, 15 günlük üretim sonucu olan depoda, bi-

rikmiş malların dökümünü yapıyorlar. Ya-
pılan sayım sonucu ortaya çıkan rakam hay-
li ilginç, 1 milyar 4 milyon 206 bin 682 TL.
15 günlük üretim sonrası değeri 1 milyar aşan
mal üretiliyor. Malları yed-i emine teslim etti-
ren işçiler bu başarıdan büyük moral almış
durumdalar. Bu başarılarını aynı zamanda bir-
liçli, örgütlü davranmalarına bağlıyorlar.

"Kurdüğümüz komite sayesinde hem bir-
birlerimizle sürekli bağlantı halindeyiz, hem
sendikayla. Bizim istediğimiz, bizim kararımız
dışında hiçbir gelişme olamaz. Bu kararları
tartışarak, öğrenerek veriyoruz. Grev gerçek-
ten bizim için okul oldu, mücadele etmeyi öğ-
rendi ve öğreniyoruz. İşveren tarafını temsil
eden KİPLAS karşısında da bu güçle sonuna
kadar mücadele edeceğiz" diyorlar.

17 Nisan 89'da çıkan grev birbuçuk ayını
doldurdu. Ansa işçileri zorlu bir mücadelenin
başında. Ancak, örgütlü, bilinçli bir şekilde
ve kararlılıkla mücadele eden işçilere başarı
uzak görünmüyor. Bunu Ansa işçileri yayınladıkları
bir bildiriyle şöyle dile getiriyorlar:

"...Özlemlerimiz var bir gün kavuşacağız
miz ve o günden hiç kuşku duymuyoruz. Sa-
vaşyoruz düşümler, tırnağımızla. Hakkımız
olani istiyoruz."

"İşçi sınıfında bugün yaşanan durgunluk ileriye atılacak adımın birikimidir" "İşçi Sınıfı Özgücünü Sendika Yönetimlerine Oturtmalıdır"

Genellikle işyeri örgütlenmelerinin olduğu
yerlerde başarı ve katılım daha fazladır. Du-
rağanlık ise normaldir. Çünkü sorun ekono-
mik temeldir. Nispi bir manevra bunu orta-
ya çıkarır. Bu duraganlığı yanlış değer-
lendirmek gerekir. Dev beklemektedir. Ne-
yi beklemektedir? Daha ileri yürümek için.

1 Mayıs konusu ise, bence yaşanan tüm
olumluluk ve olumsuzluklarıyla bir kazanım,
bir deneyimdir. Duraganlıkta fazla bir öne-
mi olduğunu zannetmiyorum. Fakat şunu bir
kez daha kafalarımıza sokmuştur. İşçi, sen-

dika yönetiminde ve her yerde olmazsa bizi
kolayca satabilirler. Bu satış ancak bizlerin
sendika yapısının her kademesinde olduğu-
muzda engellenebilir.

"İŞYERİ ÖRGÜTLENMELERİ İŞBİRLİKÇİ SENDİKACILIĞIN SONUNU YARATACAKTIR"

**OTOMOBİL-İŞ SENDİKASI'NDAN SEBAT
YÜKSEL:** Arkadaşların söylediklerine katı-
lıyorum. Ekolarak, toplu sözleşmelerin imza-
lanmasındaki nedenleri açmak gerekiyor. İş-
çi hareketi yönetimleri zorlamıştır. Koltuk
kaybetmeyi hazmedemeyenler zorunlu olarak
katılmışlardır. % 142 zammı bile Türk-İş de-
ğil işçinin kararlılığı almıştır. Çünkü bu pa-
zarlık ortamını biz onlara sağladık. Şu nok-
talar da önemlidir. Yakında delege ve kong-
re seçimleri var. Bu gelişme sarı sendikacılara
manevra imkânı hazırlamıştır. Tabanda ge-
lişen, işyerlerinde gelişen muhalefet onları ra-
hatsız etmektedir. Bu gelişme onların sonla-
rındır. İlk önce onların tasfiyesine yönelecek-
leri bir gerçektir. Bizlerin tasfiyesi ancak iş-
yeri örgütlenmelerimizin gelişmesiyle engelle-
nebilir.

Örneğin İstinye tersane işçileri hem gelişen
eylemlere katılmışlar, hem de kendi işyerle-
rindeki delege seçimlerinde aktif yer almışlar-
dır. Yani eylemler işyerlerindeki örgütlenmeyi
hızlandırmıştır. Olay bence böyle olmalı.

İşyeri örgütlenmeleri görevlerinin bilincine
varınca ve yayılırsa bu duraganlık aşılacaktır.
İşyeri örgütlenmeleri, sözleşme sonrası sarı
sendikacıların ayak oyunlarını açığa çıkarma-
lıdır. Bizim gelişmemizi engellemek için tas-
fiye gündeme gelebilir. İşyerlerinde örgütlen-
menin hızlanması bunu engeller. Bekleme
normaldir. Belki az biraz ekonomik rahatlık
payı var. Ama asla bir yenilgi değil. Çün-
kü, Türkiye'deki gelişmeler kısa dönemde iş-
çiyi yeniden harekete geçirecektir. Mühim
olan bu hareketin gelip geçici olmamasıdır.
Bunun için biz işçiler kendi örgütlenişimiz-
i yaygınlaştırmalıyız.

"BUGÜNKÜ DURAGANLIK YENİLGI DEĞİLDİR. NEFES ALMA, SOLUKLANMADIR."

**OTOMOBİL-İŞ SENDİKASI'NDAN
MEHMET HEL VASI:** Bir noktayı belirlemek
istiyorum. 1980 sonrası en büyük darbeyi özel
işyerlerindeki önder işçiler yedi. Kamu kes-
mi bundan bir ölçü de olsa daha az etkilen-
di. Bu nokta bence başarılı eylemlerin sırrı,
fakat yeterli değil. Bu önder insanlar örgüt-
lüklerini geliştirmeli ve kalıplaştırmalıdır.

İşçi hareketinin beklenmesine gelince, salt
mideden kaynaklanan, yeterli kadar örgütlen-
meyen kitle, isteklerini belirli oranda elde et-
tikten sonra sessizleşmiştir. Yeterli örgüt-
lükler gerçekleşirse daha ileri adımlar atılır.
Olay yenilgi değildir. Nefes alma, soluklan-
ma, biraz da tatmin olmadır.

İŞÇİLERİN SESİ: Eylemlerde dikkat çek-
ken bir nokta var. Onu bazı arkadaşlar dile
getirdi. Sendika yönetimlerinin onayını alan
eylemlere katılımın fazlalığı dikkat çekiyor.
Bunu işçilerin sloganlarında da görmek müm-
kündür. "İşçi, sendika elele" gibi. Ayrıca buna
bağlı olarak eylemlerin "yasallığı" olayı sen-
dikadan çıkan karara göre belirteniyor. Bu
konudaki görüşlerinizi nelerdir? Ayrıca şu an-
daki sendikal platformun aşılması, gerçek iş-
çiler ve kitle sendikalarının yaratılması için iş-
yeri komiteleri üzerinde durunuz. Bu konu-
daki görüşlerinizi biraz daha açar mısınız? Bu-
na ek olarak bir soru daha akla geliyor. Sa-
dece sendikal yönetimde olmak her şeyi hal-
ledecek midir?

"TÜM İŞÇİLER YÖNETMEYİ ÖĞRENMEKTEDİR. MEVZİLER ÖRGÜTLÜ OLUNCA KORUNABİLİR."

**TES-İŞ SENDİKASI'NDAN CEMİL
ÖZER:** Yaşanan 10 yıl yoğun baskı ve şiddet
ortamıdır. İşçi sınıfı da bundan en çok etkilene-
nendir. Sendika örgütlenmesi patronların ist-
temine göre biçim almıştır. İşçi arkadaşları-
mız her an işten atılma korkusuyla yaşamak-
tadır. Ama artık bıçak kemiği bile delmiştir.
İşçilerin kendileri için bir şeyler yapması,
sorunlarına kendilerinin sahip çıkması anlamın-
da bir gelecek yoktur. Sınıf bilimini bilme-
mektedirler. Bundan dolayı kendisi için sınıf
olamamaktadırlar. Bu anlamda hep bir baş
aramaktadırlar. Ama şunu neden düşünmü-
yorlar? İşçilerin bütünü baş olsun. Tabii bu
lafla olmaz. Örgütlenmeyle olur. Bundan do-
layı işçi sendika yöneticilerinin ne berbat bir
adam olduğunu bilse de ondan hep birşeyler
beklemektedir. Bunun için yönetimlerden çı-
kan kararlara daha fazla katılım var. Ama şu
da var. Eylemi yaşarken kendi gücünün far-

kına varıyor. Ve orada yöneticinin olmadığı-
nı da görüyor. Silkiniyor. Bu ilk aşama. "İş-
çi sendika elele" derken, bir kendi gücüne
inanç var, bir de güvence arayışı var. Bu duy-
gu yenilmeli ve işçi gücün kendisinde olduğu-
nu görmeli.

Yönetimde olmak tabii ki önemli, ancak
her şey değil. Zaten yeterli bir örgütlenişin
yoksa, sadece yönetimde olmak amaçlanırsa
baştan hata yapılmış olur. Mesela biz, 1 no-
lu şubede her gün yeni saldırılarla karşılaşyo-
ruz. Ama şunu biliyoruz ki, yönetimde olma-
mız örgütlü gücümüzden geliyor ve saldırı-
ları bu sayede boşa çıkartıyoruz. Yaşarken de
görevlerimizi daha iyi anlayıp, işyeri komite
ve konsellerimizi daha işlevli kılmamız zorun-
lu olduğuna öğreniyoruz. Yani mevziler ka-
zanılsa bile örgütlenişin varsa koruyabiliyo-
run.

İşyeri komiteleri, sınıfın şu andaki sendi-
kal yaşamın dışında olan işçilerin devreye gir-
mesini sağlayan örgütlenmelerdir. İşçiler yön-
netmeyi, kendileri için sınıf olmayı öğrendi-
ği yerdir. Konseller, en geniş işçi yığınlarını
içinde barındırın, sınıfın demokrasisinin ol-
duğu alandır. Komiteler de bunun beynidir.
Bu yapı sendikal yaşamı işlevli kılacak, örgüt-
lenmeyi ve mücadeleyi sürekli hale getirecek
sınıfın öz örgütlenmesidir. Kendini işçi olarak
tanımlayan herkes bu yapılar içinde yer alır.
Komite de mücadele içinde çıkan nitelikli in-
sanların konseller tarafından seçilerek oluş-
turulduğu bir yapıdır. Amaç ise işçinin sendi-
kal hayatın her alanında gerçek söz ve kar-
ar sahibi olmasını sağlamaktır. Yani sınıf ve
kitle sendikasının çekirdeği, ona giden yolun
zorunlu istasyonudur.

"İŞYERİ KOMİTELERİ, İŞYERLERİNİN DİŞINA ÇIKIP, HAYATIN HER ALANINI KAPSAMALIDIR."

**TES-İŞ SENDİKASI'NDAN ARAPHAN
PARILTI:** Arkadaşın söylediklerinin tümü-
ne katılıyorum. Ancak bir iki noktanın üzeri-
nde önemle durulmalıdır. İşyeri komiteleri
olabildiğince kitleleşmelidir, bunun için de e-
ğitim çalışmalarına önem verilmelidir. Sınıf bi-
limi basitten başlayarak işçiyi anlatılıp, kav-
ratılmalı, her sorun yakalanmalı ve komite
olarak buna müdahale edilmeli, sorun sendi-
ka veya işyeri binasında düşünülmemelidir.
İşyerleri aşılıp, bu örgütlenme hayatın her
alanına yayılmalı ve zamanla süreklilik ka-
zanmalıdır. İşçi kendisi için birşeyler yapıp,
sorunlarına sahip çıkabilmelidir. Ve son ola-
rak, bu mücadele siyasi mücadele bağlantıları
kurulmalıdır. Demokrasinin mücadelesinin in-
de görev ve sorumluluklarımız yakalanmalı-
dır.

"SENDIKA BÜROKRASİSİ İŞYERİ ÖRGÜTLENMELERİNİN YÜKSELTİLMESİYLE DARMADAĞIN OLACAKTIR. İŞÇİLER İŞYERLERİNDEKİ ÖRGÜTLENMELER İÇİN GÖREV BAŞINA"

**BASIN-İŞ SENDİKASI'NDAN ISMAIL
UZUNYAYLA:** Ben olaya, mücadelenin sü-

rekli olması açısından bakıyorum. Mü-
cadelenin nasıl sürekli kılabiliriz? Yaşadık
durgunluk sonrası gelişmeleri nasıl yöne-
tirmeli, nerelere kanallandırmalıyız? Bu so-
ra cevap, mücadelenin nabzının nerede-
ğinin tespitinden geçer. Nabız işyeri-
de. Daha evelden eylemlerde durgunluk ol-
duğunu birçok işçi arkadaş görebiliyordu
bizi düşündürmeli. Biz duruyorsak, daha
doğru yürümek için durmalıyız. Daha
adım nasıl atılır? Gelişmelere baktığımızda
görüyoruz. Biz Basın-İş engellemelerine
men birçok eylemi gerçekleştirdik. Bunda-
da işçilerin önemi büyük. Fakat biz şu-
yaptık. En başta işyerimizdeki ufak so-
dan hareket ettik ve her arkadaşın duya-
masını sağladık. Şimdi bu ilişkileri ö-
lümüzle geliştirmeliyiz. Önemli olan
ka bürokrasisi var. Bunu aşmak özgüçle
hareket etmemizle mümkün. İşyeri ö-
rgütlenmesi bunu sağlayacaktır, yani bizi
hayatın içinde tutacak yapılarıdır. Söz-
ve yetkinin bizde olduğu yapılarıdır. Bi-
kiler gelişirse sendika bürokrasisi dan-
gan olur. Bununla da kalmamalı, işçi
demokrasisini bulduğumuz alanda
geçirirken, bunun siyasi mücadeleye bi-
tirmenizi de görmeliyiz. Çünkü demok-
rasi gerçek kurucu ve sahibi bizleriz. Kısaca
ha bugünden her türlü ilişkimizde, üre-
tiz, yöneten de biz olacağız şiarını hay-
çirmeliyiz. Bunun gerçekleşeceği tek alan
cadelenin nabzının attığı yerdir, işyeri.
Bu nabız yakalarsak ve örgütlenirsek
bizim elimizde olacaktır. Bunun için bir
işçi arkadaşlarıma sesleniyorum. İşçile-
rinde örgütlenmelidir.

"MÜCADELEYİ YARATANLA ÖRGÜTLENMELERİ DE YARATACAKLARDIR."

**OTOMOBİL-İŞ SENDİKASI'NDAN
BAT YÜKSEL:** Bence yönetimde olan
rekl. Gerekli ama önemli olan sağlıklı
güçlenmenin olması. Olay yalnızca iş-
çilerin değiştirilmesi olarak algılanma-
Taban örgütlenişinin gelişmesi, tavay-
kileyecektir. Bu alt yapının üst yapı-
lemesi olayıdır. Aslıolan tabandır. İş-
ni mücadeleyi yaratanların kendi örgü-
lerini yaratmalarıdır.

Bak Sy 9'da (İŞÇİ)

ANSA Grevinin Başarısı İşyeri Komitelerinin Üzerinde Yükseliyor

● Laspetkim-İş'e bağlı Ansa ilaç fabrikasında 17 Nisan da çıkan grev, işverenin hile ve
oyunları da bozularak sürdürülüyor

ANSA işçisi geçmişte yaşadığı deneyimle-
rin öğrettikleriyle bugün daha kararlı, daha
bilinçli. ANSA işçileri bunu kanıtlanıncasına,
"sabır taşı çatladı. Mücadelenizi sürdürmek-
te kararlıyız. Elde edilecek başarılarımız sınıf
kardeşlerimizde de örnek olacağını inanıyoruz.
Bu inanç dirençimizi güçlendiriyor" diyor.

"HAKKIMIZ OLANI İSTİYORUZ"

Geçen yıl ANSA işçileri olumsuz bir grev
deneyi yaşamıştı. Oysa bugün ne istedikleri-
ni biliyorlar. Bu konuda bir işçi, "geçen yıl
greve başlanacak dendi başladık, anlaşma
sağlandı grev bitti dendi, işbaşı yaptık. Bu-
gun ise ne istediğimizi, ne için mücadele ver-
diğimizi biliyoruz. Artık bütün kararlar biz-
den çıkıyor. Bir grev komitesi oluşturduk. Bu
sayede yaşadığımız sorunları hep birlikte çö-
zünüyoruz, eksiklerimizi yanlışlarımızı ortaya
koyuyor, tartışıyor, karar veriyoruz. Aynı za-
manda bütünlüğümüzü koruyor, kendimizi
mücadelenin içinde eğitiyoruz. Kararlılığımız
ve kendimize güvenimiz, kendi gücümüzle ha-
reket etmemizden kaynaklanıyor" dedi.

ANSA işçilerinin sözleşme taslağındaki ta-
lepleri sadece ekonomik temelli değil, demok-
ratik istekleri de içeriyor. Taleplerden bazıları:

Ücretler 1. Yıl 2000 (Saatbaşı-brüt)
2. yıl 2500
Yakacak, izin, bayram, 1. yıl 1.500.000
TL.
2. yıl 1.750.000
TL.
Ayakkabı parası, 100.000 TL
Evlence parası, 250.000 TL.
Eğitim parası, İlkokul 50.000 TL.
Ortaokul 1000.000 TL.
Yüksekokul 150.000 TL.

Yeni işe giren bir işçinin asgari ücret değil,
eski işçilerin aldığı ücretin % 90'ını alması.
Özel iş ayakkabısı gözlük vb. iş güvenliği
konusunda gerekli malzemelerin verilmesi,
Bunların yanında, sakatlar haftasında, sa-
kar işçilere 3 gün ücretli izin verilmesi gibi ta-
lepler de var.

ANSA işçilerinin mücadelesi bunlarla bit-
miyor. Bir yandan da işverinin hile ve oyun-
larıyla uğraşıyorlar. 16 Mayıs 89'da yaşanan
olay bunun canlı bir örneği. 'Ansa'da işçile-
rin bir yıl için toplam talebi 1 milyar lira. İş-
veren ise yıllık kârın 91 milyon olduğunu öne
sürüyor. Bunun üzerine birlik işçileri getiren iş-
çiler, 15 günlük üretim sonucu olan depoda, bi-

1 Haftalık Grevin Öğrettikleri

● SSK İlaç Fabrikası'nda 17
Mayıs'ta Başlayan Grev Türk-İş ve
Petrol-İş'in Oldubittisiyle Sona
Erdi.

Petrol-İş'e bağlı S.S.K. İlaç Fabrikası'nda
17.5.1989'da büyük umutlarla ve coşkuyla çı-
kılan grev, 23.5.89 günü imzalanan sözleş-
meyle bitirildi.

138 kişinin çalıştığı fabrikada serum bölü-
mündeki 37 kişi ile ilgili grev ve lokavt dışı
26 kişi greve katılmamıştır.
Sözleşmenin imzalandığı gün ziyaret etti-
ğimiz S.S.K. ilaçta buruk bir hava vardı. İş-
çiler "Bu bizim kararımız değil, anlaşma ya-
karıda bitirildi. Grevimize ılımlı yaklaşarak,
kötünün iyisi denilebilecek bir tutum sergile-
yen Petrol-İş, Türk-İş'in tavnyla uyum sağ-
layarak anlaşmayı hemen imzaladı" dediler.
S.S.K. İlaç'ta sözleşme, Türk-İş'e hükümet
arasındaki anlaşmaya uygun olarak imzalan-
dı.

Grev 1 hafta da sürmüş olsa öğrettikleri
açısından oldukça önemli. Öncelikle yalduzlı
konuşmaların, altı doldurulmayan vaatlerin
mücadelenin bir şey kazandırmadığı anlaşıldı.
Şu gerçek, canlı bir örnekle bir kez daha kav-
randı. İşçi sınıfını kurtaracak olan kendi el-
leridir. Hak alma mücadelesinde kararlı uzlaş-
macı, sarı sendikalara bırakmak, bu tür ol-
du bitileri de beraberinde getirecektir. İş-
çiler söz ve karar sahipliklerini, hayata geçire-
bilecekleri özörgütlenişlerini yaratmalı, mü-
cadelenin örgütleri üzerinde yükseltmelidirler.
Bu gerçekleştirilmediği takdirde, böylesi ol-
du bitilerden sonra sorumlulardan hesap sor-

mak ta çözüm olmayacaktır.
Sonuçlar olumsuz da olsa bu tür
ler geleceğe uzanan mücadeledir
olacaktır. Yeter ki bunlardan ders
ve hatalar çıkarılmasın.

S.S.K. İlaç Fabrikası'nda yaşanan
olumsuzluklarına rağmen öğrettikleri
gün işbaşı yapmadan önce işçilerin
sonrası için biz işçilere çok iş duya-
gücümüzle hareket etmedikçe hi-
zanamayacağımızı anladık. Bunun
mücadelenin nerede başlayın gere-
ne başkaları karar veremeyecek.
Kişilere gereken cevabi hayati dur-
rebiliriz." derken bir çok şeyin
da ifade ediyorlardı.

İşçi sınıfı ve burjuvazi açısından İki Unutulmaz Gün

- 15-16 Haziran işçi sınıfının Kavel'le başlayan hak arama, haklarını elde etme ve koruma mücadelesinin doruğu oldu.
- 15-16 Haziran burjuvazinin işçi sınıfı bilincini boğmaya, örgütlenmeyi yok etmeye yönelik saldırısına karşı direnmedi.

Haziran'ların üzerinden neredeyse 20 yıl süre geçti. Ama her yıldönümün, dinamikleri ve sonuçları döneçler dengesi, sınıflar arası ilişkileri tekrar tekrar ele alınıp işlenir, değereye tabi tutulur.

Haziranları iyi kavrayabilmek, ancak Türkiye'nin bir panoramasını le olanaklıdır. Biz bu panoramanın aza ve işçi sınıfı ile ilgili kesitini, karşıcaadelesini 15-16 Haziranla birlikte ele z. Ayrıca 15-16 Haziranın günümüz e'inde işçi sınıfı açısından ne ifade et- de değişmeye çalışacağız.

seyden önce ülke 61 Anayasası ile bir- sibi bir özgürlük atmosferine girmişti. ni "emekte yanayım" diye tanımlayan siyasal partiler kuruluyor, sosyalist Türkçeye çevriliyor, yığınlar sosya- anıyor, gençlik örgütleri faaliyete ge- e bu arada siyasal-toplumsal-kültürel r yayın hayatına atılıyordu. Ülke pek- nda değişim sürecine girmiş demokra- sosyalist değerlerin etkisi ile toplumsal liliğin ivmesi artmıştı. Bu sürecin doğal ası sonucunda kurulan TIP berrak ol- sosyalizm anlayışına rağmen, işçi sı- ve onun bilimsel yol göstericisi olan zme sahip çıkıyordu. TIP'in işçi sını- orik düzlemde kurduğu bağ kısa bir sü- a politik düzlemde semeresini veriyor büyük ölçüde işçi sınıfının verdiği des- ucu meclise giriyordu.

İşçi sınıfı 61 Anayasasının sağladığı bir imadığı kullanarak yavaş yavaş kendi- naya başladı. 60'lı ve 70'li yıllar boyunca ek olan kavranın ilk perdesini 61 asında yer alan grev hakkını pratikte yerine getiren Kavel işçileri açtıyordu. em Türkiye İşçi Sınıfı mücadelesinin direniş bayrağını güdüme çelişisi için ilk adım oluyordu. Kavel grevinin ar- işçilerin haklarını alma bilincine doğru lığı görüldüncü bu gelişmelerin ileride yol muhtemel gelişmeler gözönüne alınca- 1974 sayılı sendikalar ve 275 sayılı Toplu İşmesi Grev ve Lokavt Kanunu Çalış- kamı Bülent Ecevit'in de "katki" larıy- kul edildi. Fakat bu yasalar grev hakkı- nı Anayasasında sahip olduğu içeriği da- ırmıştı, çeşitli iş kollarında grev yasağı getir- rici işverenler de 61 Anayasasında bu- yan Lokavt hakkını tanımıştı. Ashında "işçi-işveren eşitliği" kavsiisi altında vaziye güvence verilmiş istenmişti.

ayla getirilen bu sınırlamaya rağmen iş- i 15-16 Haziranlara kadar sürücek olan k grev, fabrika işgali vb. direniş baş- ştur. Bunların en önemlilerinden biri- 5 yılında Zonguldak Kömür İşletme- çalışan 5000 işçinin sendika ağalana v iş- lere karşı direnişidir. Ocakları kapatan e polis ve jandarma müdahale etmiş, SA- TEPE, Mahmut ÇAVDAR, adli işçi- müstü. İşçilerin bu eylemi karşısında k tavir, Türk-İş'te çatlak yarandı. İş'deki bu anlaşmazlık, 1966 yılında an Paşabağçe Şişe Cam Fabrikalarının- veyi işçisi su yüzüne çıktı. Türk-İş yone- u grev dolayısıyla görüş ayrılığını ba- derek, Lastik-İş, Maden-İş ve Basın İş- kalılarına geçiş ihraç cezası verdi. Bu üç ka, 1967 yılında yanlarına Bağımsız İş ve Zonguldaktaki Türkiye Maden-İş'i eklenerek DİSK'İ (Devrimci İşçi Sendikaları derasyonu oluşturular.

İşçi sınıfı bu dönemde topluma ve zeldire işçi iyalınca içerisinde sahip olduğu ilgi-sevgi ve sos- k algısını meşurlaştırmadaki başarıları, öncü önderliğinde sınıf adına hareket etme- sosyalist (billurlaşmamış da olsa) yö- bandır. İŞ- TIP'in DİSK üzerindeki katkısız et-

kisiyle DİSK'in işçi sınıfının mücadelesinde, politik mücadelenin belirleyici rolünü kabul etmesi ve bu anlayış (TIP'in anlayışı) doğrul- tusunda mücadeleyi örgütlemeye girişmesiyle işçi sınıfı içerisinde yaygın bir taban elde etti. DİSK'in politik yaklaşımında, Türk- İŞ'ten köklü farklılığın yanında, işten atılma- lara karşı tavır, toplu iş sözleşme maddeleri- ni aksi fiiliyata uğraşılabilirlikte ekonomik ve sosyal hakların elde edilmesi için işveren- lerle giriştiği dişe-diş mücadeleyle de işçilerin gözünde büyüdü, onların sempati ve saygın- lığını kazandı.

DİSK'in kuruluşuyla birlikte grevler ve di- renişler daha da bir hız kazanmaya başladı. 1967'den 15-16 Haziran'lara kadar işçi sını- fının eylem ve direnişlerindeki yoğunluk ve çeşitlilik önceki yıllarla ölçülemeyecek dere- cede artmıştı. Bu dönemde TIP'in parlamen- tarist sosyalizm anlayışının yanında, ondan farklı bir mücadele anlayışına sahip bir sos- yalizm gençliğin bağrında filizlenmekteydi. Özellikle DEV-GENÇ'te somutlaşan bu yeni anlayış ve mücadele tartı anti-empyalist (tem- meli politikalar eşliğinde kısa sürede işçile- rin ve yoksul köylülerin dokularına nüfuz et- meye başlamıştı. Ve 70'lere doğru gelinirken DEV-GENÇ ve işçi sınıfı mücadelesi yan ya- na geliştiriyor ve işçi sınıfı mücadelesi DEV- GENÇ'ten büyük ölçüde etkileniyordu.

1970'lere gelindiğinde işçi eylemleri hem ni- telik hem nicelik olarak artmaya başlamıştı. Siyasal işçi sınıfında yavaş yavaş ete kemige bürünüyordu. İzmir ve İstanbul'da İşsizlik ve Palalılıkla Mücadele Derneğinin düzenlediği mitinglerle pek çok işçi katılıyor ve siyasal ik- tidarı protesto ediyordu.

İşçi sınıfının ayakları üzerinde doğrulma- ya başlaması, sosyalizme yönelmesi, burjuva- zaya büyük bir tedirginliğe ve öfkeye sürük- lemisti. Burjuvazi sosyal uyanışı frenlemek, sosyalizmi cezalandırmak ve DİSK'e olan iş- çisi akını önlemek için çeşitli manevralarla basıyordu. Çünkü emperyalizm tarafın- dan şingalandırılmış güdümlü ekonominin cılızlığı ve kendisini yeniden üretmesininin yarattığı bunahımların kabahatini tekelci bur- juvazi, işçi sınıfının hak arayışı, sosyalizme yüzünü dönmeye ve işçi ücretlerinin maliyet- ler için öteki payında arar hale gelmişti.

Ülkenin kaderine tamamen hükmetmek isteyen burjuvazi kendisinin önünde en büyük engel olarak işçi sınıfı ve gençliği görüyordu. Burjuvazi bu iki engeli ortadan kaldırmak için bir yandan emperyalizme karşı mücadele eden gençliği engellemek üzere komando kampla- nı kurdurturken, bir diğer ekme ve politika arasındaki kopmaz bağı görmeye başlayan iş- çisi sınıfını da sendikalar yasasını değiştirerek susturmak istiyordu.

1970 yılında 274 ve 275 sayılı yasaların ye- rine 1317 sayılı yasa, meclisten TIP'in muha- lefetine rağmen kabul edilince, burjuvazi se- vinçle ellerini oğuşturuyordu. Yeni yasaya göre sendikalar üye olma ve üyelikten çıkma zorlaştırılıyor, işkollarında toplu sözleşme yapma hakkı o işkolunda çalışan işçilerin en az 1/3'ünü bağındın toplayan sendikaya ve- riliyordu. Konfederasyon kurmak için de sen- dikaların ve işçilerin 1/3'ünü o çatı altında toplamak istiyordu. Yapılan değişikliklerle devletçi Türk-İş'in tabanının erimesi önlen- meye çalışılıyordu. Yani Türk-İş özellikle ko- runuyor, ödüllendiriliyor, sınıf ve sınıfa, - eksikte olsa- sosyalizmi aşılamaaya çalışan DİSK cezalandırılıyordu.

Sendikalar yasasında değişikliklerin kendi ölümlerini doğurduğunu gören DİSK Yöneti- mi yasal yollardan direnmeye karar verdi. Ve Anayasal Direniş Komitesini kurdu.

DEV-GENÇ'in mücadeleciliği ve etkinliğini gözönüne alan bazı kesimler direniş için DEV-

GENÇ'le ortak toplantılar yaptılar. Fakat DİSK'in yönetimi kendisini DEV-GENÇ'in mücadele çizgisinin uzağına gördüğünden DEV-GENÇ'le aktif işbirliğinden kaçındılar. Buna rağmen DEV-GENÇ girişilecek eylem- lere katılma, ona ruh verme karardıydı.

Yasaların kabulünden sonra, 15 Haziran da İstanbul, İzmit ve Gebze'de onbinlerce işçi ya- sayı protesto etmek için sokaklara döküldü. Polislin eline düşen arkadaşlarını karakolu ku- şatarak geri alan işçiler hem yeni eylem biçim- leri geliştirdiler hem somut güçlerini gördü- ler. eylemler 16 Haziran'da daha da boyut- lanarak sürdü. Eyleme katılan işçi sayısı yüz- binleri buldu. DİSK'li işçilerin eylemine çok sayıda TÜRK-İŞ üyesi işçi ve DEV- GENÇ'liler etkin olarak katıldı. Sokaklara barikatlar kuruldu, polisle çatışmaya girildi. Bu çatışmalarda Mehmet GIDAK, Yaşar YILDIRIM, Abdullah BOZKURT ve Musta- fa BAYLAN adlı işçiler öldürüldü.

1317 sayılı yasala DİSK burjuvazinin, so- kakta barikat kuran işçiler polis ve askerlin ateş hattındayken DİSK Genel Başkanı Kemal TÜRKLER radyonda işçilere şöyle ses- leniyordu: "Aramıza çeşitli maksatlar güden kişiler, çeşitli kılıklara bürünerek girebilirler hatta kötüsü gözbebeğimiz şerefleri Türk Or- dusunun bir mensubuna taş atabilir, tahrik- ler yapabilirler... sizi uyarıyorum". Kemal TÜRKLER işçilere itidal tavsiye ederken, er- tesi gün tüm fabrikalar polis ve askerlerce ku- şatıldı. Bazı yerlerde direnişler olduysa da pek çok işçi gözaltına alındı. Eylemleri izleyen günlerde de mücadeleleri sürdüleyen öncü iş- çileri ilk elden olmak üzere binlerce işçi işten atıldı. Fabrikalar suskunluğa mahkum edil- di.

15-16 Haziran'lar işçi sınıfının Kavel'le baş- layan eylemlerinin doruğu ve dönem nokta- sı oldu. Eylemlerde TIP ve DEV-GENÇ'in doğru olan haklı hissedilmeye beraber, eylemler bir bütün olarak siyasal bir önderliğin yönlendiriciliğinin sözkonusu olmadığı bir kendiliğindencilik karakteri taşıyordu. DİSK eylemlerin boyutlarını önceden hesap etme- diği gibi ondan ötürü de. 15-16 Haziran son-

rasında DİSK'in yönelimi bunun en iyi kanıtı- dır. DİSK'li yöneticiler sonraki yıllarda iş- çileri burjuvaziye sert mücadelelere girişmek- ten alkooydular. Ekonomik ve politik müca- deleyi birbirinden ayırarak, işçileri ekonomik bir bakış açısıyla sınırladılar. İşçilerin ufkun- un bu şekilde daraltılışı 70'li yıllarda DİSK üyesi işçilerin büyük bir kısmının mücade- lesinin dışına düşmesiyle sonuçlandı.

Bir diğer yandan 15-16 Haziran'ların yarat- tığı doğal önderlerin bir bölümü ise Devrimci Hareketin oluşmasının da etkisiyle DİSK'i sı- nıf ve kitle Sendikacılığı anlayışına uygun bir konuma getirmek için uğraş verdiler. Bu ça- baların sonucunda 70'li yıllarda işçi sınıfının yüzüğü olan ve özgüçüyle yaratılan örgütlü- lüklerinin ürünü olan Aşkale, Çelteç, Tariş vb. direnişler yaratıldı.

Burjuvazi ise 15-16 Haziran eylemlerini bastırmasına rağmen, 1317 sayılı yasayı pra- tiğe geçirmekten çekindi. Zaten yasa bir süre sonra TIP'in Anayasa Mahkemesine açtığı dava sonucunda iptal edildi.

15-16 HAZİRAN VE GÜNÜMÜZ

15-16 Haziran'larda ve onu takip eden 12 Mart günlerinde istedikleri düzenlemeleri bu- tünyle gerçekleştiremeyen burjuvazi, ülke- yi sivil faşistler eliyle küçük çaplı bir iç sava- şa sürükledikten sonra emellerine 12 Eylül'le kavuştu. 12 Eylül, burjuvazi adına tüm top- lumu yeniden kalıba döktü. İdeolojik, poli- tik, ekonomik ve kültürel alanlarda yeniden biçimlendirdi. Tüm demokratik kitle örgüt- leri ve DİSK yokedildi, ülkesini faşizme tes- lim etmek istemeyen halkın evlatları "vatan hainlikleriyle" suçlandı. 12 Eylül pek çok alanda yasal düzenlemelere girişti. Yeni bir anayasayla topluma bir zırh giydirmek isten- di. Polis vazife ve Selahiyetleri Yasası çıka- rıldı. 12 Eylül'ün iki günah keçisinden biri sa- yılan gençlik YOK'le birlikte sindirilir kişisiz bırakılmak istendi. Bir diğeri işçi sını- fının ise, sendikalar grev ve toplu sözleşme- ler yasasıyla beyin hücreleri dumura uğratıl- mak istendi. Bu yasal düzenlemeler tümüyle

burjuvazinin isteği doğrultusunda oldu Sınıf la ilgili yasaları 15-16 Haziran direnişinin yarat- tığı korkudan dolayı hayata geçiremeyen bur- juvazi daha kapsamlı olarak işçi haklarını bu- dadi, sendikalara üye olma, işkolunda toplu sözleşme yapmak için baraj, uluslararası ku- ruluşlara üyelğin izne tabi olması gibi mad- deler burjuvazinin eski hevesi olan 1317 sa- yılı yasadan aldı. Fakat toplum yazılıyasala- rın ötesinde hayatın içinde yeni yasaları bulur çıkarır.

Son işçi eylemlerinin- de topluma dayatılmak istenen suskunluk ya- salarının artık pratikte geçersiz kılınmaya baş- landığını göstermektedir. İşçi sınıfı açısından bugünün acil görevi, Kavel'in, 15-16 Haziran- ların, ÇELTEK'in ve TARIŞ'ın mirasına sahi- p çıkmak, işyeri komite ve konseyleri teme- linde sınıf ve kitle sendikacılığını yaratmak ve geliştirmektir. Ancak böyle bir ruhla işçi sı- nıfı haklarına kavuşma mücadelesinde başa- rılı olabilir. Ekme ve politikanın ayrılmadı- gını kavrayabilir.

SÖZ HALKA

"BEN NE YAPTIMSA HALKIMLA BİRLİKTE YAPTIM"

Fikri Sönmez

PANEL VE GECE

Panelistler	Program
Naci SÖNMEZ	Grup BARAN
Çetin UYGUR	D. Mehmet GÜMÜŞ
Rağıp ZARAKOLU	Savinc ERATALAY
Sedat GÖÇMEN	Hüseyin TÜRKÖĞLÜ
Ahmet YILDIZ	Arvin Hak Oyuncarı
	DEVİRİMCI GENÇLİK KURUSU

Yer: Başkılar Tarihi: Çay Bahçesi
Tarih: 10 HAZİRAN '89 CUMARTESİ Saat: 17.30

MAYIS tutuklularından kamuoyuna..

İşçi sınıfının mücadele, birlik, da- ma günü olan 1 Mayıs'ta Taksim Ala- a gözaltına alınan ve DGM tarafından lanan işçi ve öğrencileriz. Bu olayların üzü ve yaşadıklarımızı bu açıklama ile yuna duyuruyoruz.

1 Mayıs günü Taksim'de devlet güçleri sa- gırecektir orduyu anımsatıyordu. Taksim panzerlerle, silahlarını sallayarak gezen ünde timleri ile, coplara ve özel olarak miz sopalara sahip binlerce polis tarafın- "koruma" altına alınmıştı. Böylesi bir nda polis, "potansiyel solum" arıyor, kip ve giyimlerine bakılarak yaka paça, okat polis otolarına bindiriliyordu. Po- plarla, "İsraili sopaları" ile insanların ka- na, kollarına acımasızca vuruyor, yer- sürüküyor, bütün bunlar yetmezmiş gi- ahsız insanlara hedef gözdederek ateş edi-

tün bunların sonucunda onlarca kişi yar-ırken, Mehmet A. DALCI adlı 18 yaşın- işçi arkadaşımız şehit oldu. İlerse, bu saldırganlık karşısında en do- kkkımızı, savunma hakkımızı sonuna ka- neşru bir çizgide kullandık.

zalarına alınan bizler, polis otolarına cop- tekmelemlerle bindirilerek Beyoğlu Emni- mirligi'ne getirildik. Polis otolarındaki ve coplamalar, otolardan indirilince an dayığına döndü. Nezarethaneye şimizde, yaralı arkadaşlarımızın hasta- gidip tedavi olma istemleri, yan odala- nup, küfür, cop ve tekmeyle giderildi. İsin psikolojik ve fiziki baskısına, marş- mız, sloganlarımız ve türkülerimizle kar- duk. Haksız gözaltıları, insanlık dışı uy-

gulamaları protesto etmek ve Cumhuriyet Savcılığı'na bir an önce çıkarılmak amacıyla büyük bir katılımı açlık grevine başladık.

Akşam doğru siyasi şubeye götürülme- k üzere otobüs ve minibüslere bindirilirken so- kağı dolduran bekçi ve polisler özel sopaları ve copları ile üzerimize yürüdüler, yere düş- şenleri tekmelediler, kafalarımızı otobüslerin kaplarına vurdular.

1. Şubede, betona oturmuş bir halde, bir- birimizle konuşmamız yasak, küfür ve dayak- lı bir ortamda 12 gün geçirdik. Açlık grevi- mizi kırma çabalarından, tuvalete gidisi zor- laşurmaya, 2 m'lik havasız hücrelerde beton üzerinde 5-6 kişi kalmaktan, sorgularda da- yaklara, ifade vermeyenlere ve açlık grevine çıkanlara örgüt üyesi izlenimi verme çabala- rından, küfürlere kadar pek çok insanlık dışı uygulamayla, işkenceyle karşılaştık.

11. gün sonunda DGM'ye çıkarıldık ve bil- medimiz kriterlere dayanılarak tutaklandık. Mehmet A. Dalci'yı şehit edenler, halka per- vasızca ateş edenler, günlerce işkence yapan- lar ellerini kollarını sallayarak gezerken biz- lerin tutuklanması ve bir bütün olarak 1 Ma- yıs olayları, siyasi iktidarın ve "güvenlik güçlerinin" ne kadar düzmece olduğunun göstergesidir.

1 Mayıs öncesindeki açıklamalarında, işçi sınıfını alanlara davet eden, izin verilmeyin- ce alanlara çıkmamakta direnen, sonraki ba- sin açıklamalarında siyasi iktidarla aynı per- spektife sahip olduğunu utangaç bir şekilde ilan eden sınıf haini sendika yöneticilerini ve bütün olayların sorumlusu olan siyasi iktidar ve "güvenlik güçlerini" nefretle kinyoruz.

MEHMET A. DALCI'NIN KATİLLERİ

YARGILANSIN, HAKSIZ TUTUKLUĞUMUZ SONA ERDİ- RİLSİN.

YAŞASIN 1 MAYIS.

1 MAYIS ENGELLENEMEZ.

MEHMET A. DALCI ÖLMEDİ, MÜCADE- LEMİZDE YAŞIYOR.

FASİST KATİLLERDEN HESAP SO- RACAĞIZ.

KAHROLSUN FAŞİZM.

Bir Grup 1 MAYIS TUTUKLUSU

Özgürlük tutsakları; "DİRENİYORUZ, DİRENECEĞİZ"

- "Buradan ölü çıkacak" Emrine karşı Sağmalcılar cezaevindeki tutukluların verdiği yanıt. 16.5.1989'da başlatılan açlık grevi halen sürüyor.

Tutuklu ve hükümlülere yönelik baskılar, saldırılar resmi uygulama haline geldi. Son olarak Sağmalcılar cezaevinde yaşananlar can güvenliğinin kalmadığını açıkça gösteriyor. Bu durum aynı zamanda, cezaevlerinin işler acısı koşullarını bir kez daha gündeme getir-

di. Sağmalcılar cezaevinde 5 Mayıs günü bu- lunan tünel sebep gösterilerek, uygulanan gelen baskılar daha da arttırmıştı. Tutuklular, tek kişilik hücrelere üzer döşer konulmuş, jörüs ve havalandırmaya yasağı getirilmişti. Bu kötü koşulların düzeltilmesi için cezaevi yet- killerine yapılan görüşme talepleri "hişyan" olarak tanımlanmış, tutuklulara açık bir sal- dırı başlatılmıştı. Cop, kalas, sopa, cam ku- rkları ve diğer öldürücü maddelerle tutuklu- lara saldıran askerlere karşı savunma duru- munda kalanlar, barikatlar kurarak kendile- rini korumaya çalışmışlardı. Olaylar sonra- sında pek çok kişi yaralanmış fakat gereken tedavi yapılmamıştı. İnsanlar sağlıksız koşu- lara mahkum edilmişti.

Bu gelişmelere, bir çok hakkın ellerinden alınmasına karşı tutukluların başlattığı açlık grevi halen sürüyor.

"Buradan ölü çıkacak" emriyle, insanla- rın yaşama hakkı gaspedilmektedir. "Huzur, güvenlik, asayiş" sözcüklerini ağızlarından düşürmeyenler, cezaevlerine yönelik politika- sıyla can gr... nüğünü ortadan kaldırmaktadır.

Cezaevle... eki insanların haykırısına du- rsız kalmayalım. Çünkü bu insanlara yö- netilen saldırılar, gerçekte, doğrudan doğru- ya insan haklarına karşı yapılmıştır.

Atlas Ofsette Başarı, İŞYERİ KOMİTESİ'nin

• Basın-İş'e Bağlı Atlas Ofset işçileri, sendikamızın tüm engellemelerine rağmen toplu sözleşmelerini başarıyla sonuçlandırdılar.

Basın-İş'e bağlı, Atlas Ofset işçileri, sendikamızın tüm engellemelerine rağmen toplu sözleşme görüşmelerini başarıyla imzaladılar. Atlas Ofset işçileri yarattıkları işyeri komiteleriyle, toplu sözleşmelerinin hazırlanmasından, sonuçlandırılmasına kadar aktif olarak yer aldılar. Basın-İş Sendikası'nın işverenle uzlaşması tutumunu boşa çıkardılar. İşyeri komitesinin kararlı tutumu hem işvereni hem de uzlaşmacı sendika yöneticileri dize getirdi.

Sınıfın üretimden gelen gücünün örgütlenmesiyle, tüm engellerin aşılabilmesini gösteren, Atlas Ofset işçileri işyeri komitesinden arkadaşlarıyla ve baştemsilci Derviş BOYUÇ-

LU'yla görüştük. İşyeri komiteleri ve toplu sözleşme süreciyle ilgili şu bilgileri verdiler. "Toplu sözleşme taslağını işyerinden seçtiğimiz 8 arkadaş hazırladı ve tüm işçilerin tartışma ve kararına sunuldu. Görüşmelerin bitiminde sendika yönetimi, bir alanda işverenle aynı manevraları yaparak bizim inisiyatifi-mizi engellemeye çalıştı. Fakat işyeri komitemizin kararlılığı ve örgütlülüğü, bütün manevraları boşa çıkardı. İstemlerimizden taviz vermeden, işyerini ve sendikayı masaya getirdik, ve toplu sözleşmeyi başarıyla sonuçlandırdık."

"Son DİSK Genel Kurulu'nda kendini somutlayan devrimci yapının birikimiyle komiteleşme sürecine girdik. Kendi işyerimizin özgün durumuna dikkat ederek vasıflık niteliğini gözönüne aldık. Çünkü vasıflık işyerimizin atar damarıdır. Hem işçileri hem de işvereni etkilemektedir. Yani şalter onların elindedir. İşveren de bu insanları kolay kolay işten atamaz, çünkü bu işkolunda vasıflı işçi bulmak çok zordur. Zaten vasıflı arkadaşlarımızın, sendikal mücadeledeki tecrübeleri de ayrı bir özellik oluşturmaktadır. Kısımların dağılımını da buna göre yaptık. (Örneğin ofset kesiminin önemli bir ağırlığı varken, yapıtıma ve sosyal hizmet ikinci planda kalıyor.) Gündüzcü ve vardiyalı 4'er arkadaşın oluşan 8 kişilik işyeri komitemiz var. Seçimler, her makinada oylama usulu ile yapıldı. Vasıflı ve önder işçiler, mücadele içinde kendilerini gösterdiklerinden büyük oranda iş arkadaşlar direkt onları aday gösterip, seçtiler. Sendikal platformda yaşananlar, ekonomik politik durum, gerçek anlamda sınıf ve kitle

sendikamızın yaratılmasında görevlerimizi ve doğal olarak komiteleşmemizi yarattı. Küçük bir işyeri olmasına rağmen sorunları aşmamızın kendi gücümüzden hareket etmemizden geçeceğinin farkındaydık. İşyeri temsilcileriyle komite ilişkileri bir bütünlük taşımaktadır. Birbirini geliştirmekte, ilerletmekte, sendikal yaşamın içine bütün işçilerin çekilmesini sağlamaktadır. Vardiyada ve gündüzde gelişen her olaya en kısa zamanda müdahale etme imkânımız var. Çünkü bütün arkadaşlar aktif olarak ilişkilerin içindedir. Haftada bir kere komite olağan toplantısı yapılmaktadır. Genel sorunlar, sendikal mücadele ve işyerine özgü sorunların çözümü doğrultusundaki çalışmalar vb. gündemimizi oluşturmaktadır. Eğitim konusunda ise, sınıf için gerekli yayınlar takip ediliyor, sistemli bir eğitim çalışması olmasa bile, üretimin her aşaması, genel işyerimize özgü rahatlıktan dolayı eğitim alanı oluyor. Mücadelemizi işyerimizle sınırlı görmüyoruz. Bütün yaşanan grev yerlerini ziyaret ederek, kardeşlerimize gücümüzü yettirmeye maddi ve manevi yardımlarda bulunuyoruz. Evlenen arkadaşlara, biraraya gelip maddi katkıda bulunuyoruz. Kredi almak için işvereni zorluyoruz, borç alma işini organize ediyoruz. Bugüne kadar 1 milyona varan borç veya krediyi birkaç defa aldık. Ekonomik durumu kötü olan arkadaşlara aramızda para toplayarak destek oluyoruz. Örneğin, evi yanan bir arkadaşımıza hem maddi hem de manevi anlamda yardımlarımız oldu. Görevimizin yalnızca işyerinde bitmeyeceğinin farkındayız. Basın-İş'in gerçek anlamda sınıf ve kitle sendikası olması doğrultusundaki mücadelemiz sürüyor. Aynı sendikaya bağlı farklı işyerlerindeki arkadaşlarla temas halindeyiz. Bu konuda önemli adımlar atıyoruz. Mücademizin bir bütün olduğunun, demokrasi mücadelesi içindeki görevlerimizin bilincinde-

Sendikal eğitim üretim anında da yapılıyor

yiz. Bu niteliklerimiz, kısaca örgütlülüğümüz, sendikamızın engellemelerine rağmen, işverenle pazarlığımızı artırıyor. Aramızda birleşme, dayanışma duygularını geliştiriyor. Ve sorunlara tavırımız net ve kesin oluyor."

Atlas Ofset işçilerinin yarattığı işyeri komiteleri genelde devrimci sendikal yapının yaratılmasındaki işlevleri yerine getirmektedir. Dikkatle üzerinde durulması gereken bazı noktalar ise;

- 1) Sendikal eğitim, kendiliğindenci bir sürece bırakılmayıp, sistemleştirilmelidir. İşçileri ilgilendiren artı-değer, somuru, ücret vb. kavramlardan başlanarak, işçi arkadaşların bilgi düzeyleri yükseltilmelidir. Her alan, kahvehane, ev sohbetleri, makina başı eğitim alanı olmalıdır.
- 2) İşyerinin kendine has koşulları, arkadaşlara bir rahavet vermemeli, sendikal mücadelenin bütün alanlarında işçilerin katılımı aktif kılınmalıdır.
- 3) Böylesi bir süreçte, iş işleyişte birileri ya-

par, diğerleri uyar tarzda bir ilişki kurulmalıdır. Yani işçi arkadaşlara da "işyeri iyi gidiyor, siz bu işi yapıyor, şekilde bir eğilim doğabilir. Bunun için, konuşan, yapan, kendini ifade eden runlarına sahip çıkan ilişkiler yaratılmalıdır. 4) Diğer bir tehlike de, sınıfın demokrasinin içinde yeri olmayan davranışları, birliktir. (Emir-komuta veya "ben yorsam doğrudur" mantığı gibi) Bütün bu davranışlar, sendikal görev dağılımını, keskin bir yerinin olması ve işyerinde limelik ile baştan bu sancuların aşılması olacaktır.

5) Sınıfın kendisi için sınıf olan birliktir. Sınıfın bütününde yaratılma sürecine, mücadele, sınıfın genel siyasi faaliyetleriyle bağlantılı olarak yürütülmelidir. Önemli tartışırken, bunun esas kaynağı olduğunu bilincine çıkarılması, sınıfın birliktir. Yaşananlar hareket noktası olacaktır.

İzmir Tek-Gıda İşçileri

'Bu Sözleşmeleri Kabul Etmeyoruz'

• Tek Gıda-İş İzmir 1.2.6 nolu şubeye bağlı işçiler toplu sözleşme anlaşmasını kabul etmemesi için genel merkezi uyarıyorlar.

Türk-İş ve Hükümet arasındaki görüşmelerden hoşnut olmayan İzmir Tek-Gıda-İş'e bağlı işçilerinde çalışan işçilerin düşüncelerini aktarmak için Genel Merkez'e gelen şube yöneticileri, kimseyle görüşmeden tekrar İzmir'e döndüler.

Hükümet ve Türk-İş'in toplu sözleşmelerde anlaşması sonrasında işçiler anlaşmanın kendilerine getireceği kazanımları algılamaya çalışıyor. Büyük çoğunluğu bekleşim için-

de, bilinc ve örgütlülük durumu iyi olan bir bölüm işçi ise anlaşmanın altında yatan çapanoğlunu fark ederek karşı çıkıyor, protestolarını yükseltiyorlar, sendikalarını bu anlaşmaya imza koymamaya zorluyorlar.

Tek-Gıda-İş İzmir 1.2.6. nolu şubeye bağlı işçilerde Türk-İş ve Hükümet arasında varılan ilke anlaşmasını ret ediyorlar ve bu anlaşmanın işçi sınıfını yükselen mücadelesini boğmak için, tezgahlandığını öne sürüyorlar.

İşçiler anlaşmayı kabul etmediklerini bildirmek için de genel merkez şube başkanları ve yönetim kurulu üyelerini gönderdiler. İşçilerin kararını iletmek üzere genel merkez 28 Mayıs'ta gelen şube yöneticilerini hiç bir genel merkez yetkilisi karşılamadı ve kendileriyle görüşmedi.

Günboyu yöneticilerle görüşme umudunu taşıyan İzmir'den gelen şube yöneticileri idaha sonra genel merkez yetkililerinin Ankara'da olduğu gerekçesiyle kendileriyle görüşemedikleri yanıtıyla karşılaştılar. İşçilerin isteklerini anlatamayan şube yöneticileri daha sonra genel merkezden ayrıldılar.

Bu durum da gösteriyor ki işçiler yavaş yavaş toplu sözleşmelerin somutla kendilerini büyük bir kazanım sağlayamadığını fark ediyorlar. Toplu sözleşmelerde almakta tavır konusunda bir tartışma, bir acaba? sürecini yaşayan işçiler, İzmirli işçilerin bu çıkışına benzer çabaları yönlüyorlar. İbre onu gösteriyor. Çünkü yılan hikayesine dönmüş, gizli pazarlıklarla halledilmeye çalışılan toplu sözleşme pazarlıkları bu haliyle işçilere çok uzak.

Plastaş işçilerinin örnek mücadele

• Grev dolayısıyla fabrikadan makinaları kaçırmak isteyen işveren plastaş işçileri dur dediler ve makinaların çıkışını engellediler.

Tuzla Plastaş işyerinde 230 işçinin grevi devam ediyor. Grev komitesi grevin 5'inci haftası dolayısıyla dayanışma çağrısı çıkardı.

Grev Komitesi yaptığı çağrıda "Toplu Sözleşme görüşmelerinin çıkmaza girmesi sonucunda grev kararı alındığını" belirterek "Plastaş işverenin, grev kararı üzerine başta kalıpta hammadde ve çeşitli makinaları işyerinden taşımaya başladığını, fabrikanın büyük bölümünün diğer bir yerde üretimi devam ettirmeye çalıştığını" vurguladılar.

İşçiler "sendikaları Petrol-İş'e durumu bildirmelerine rağmen sendikamızın olaya seyirci kaldığını" söyleyerek "fabrika kapılarını tutup, kamyonlara yüklenen makinaları indirip, sendikamızın alamadığı tavır kendilerinin aldığını" dile getirdiler.

İşçilerin oluşturduğu grev komitesi gündüzde yaşanan sınıf mücadelesinin bir parçası olarak sürdürdüğü mücadelesine tüm sınıf kardeşlerini destek olmaya çağırıyorlar.

Kendi kararlarıyla örnek bir mücadele verme yolundaki Plastaş işçileri "yaşasın Plas-

taş direnişimiz", "Yaşasın işçilerin dayanışma mücadelesi" sloganları ve "Bizim birliğimiz ve beraberliğimiz" oyunlarını ve yazarlarını yemeye yetecek diyerek tüm işçi sınıfı dostlarını mücadelesini desteklemeye çağırıyorlar.

İşçilerin Sesi'ne Mektup:

Teksif İşveren Ortaklığı

Enflasyonun hızla artması karşısında halkımızın günlük zaruri ihtiyaçları yiticek gidecek, yakaacak ve diğer alanlarda karşılaştığımız sıkıntıları karşısındaki çaresizliği ve birden kurtuluş yolu aramakta olduğu bir dönemde, ülkemizin büyük bir kesimini oluşturan işçilerin sorunlarını dile getirmek, bu sorunlara sahip çıkmak ve alternatif programlar sunabilmek için başlattığımız yayın hayatında, sizlerin gerçeklerde işçilerin sesine kulak verip, ünvanınıza yakışan bir gazete olacağınıza inanıyor, başarılar diliyorum.

Ben de bir işçi olarak gazetemizin ikinci sayfasındaki çözümler, öğretici yazıları çok beğendim. İşçilerin kendi sınıf bilinclerini daha iyi kavrayabilmesi için yer vereceğimize bu konuların daha geniş ve herkesin anlayabileceği bir anlatım dilıyla yazılmasını dilerim. Bunun yanı sıra işçilerin kendi sorunlarını dile getirebileceği yazılara yer vermemizi istiyorum.

Bunu derken benim çalıştığım işyerinde yaşadığım bir sorunu da sizlere aktarmakta yarar var.

Bundan birkaç gün önce Tekstil ürünleri imal eden Kom Tekstilde çalışmaktaydım. İşe yaklaşık altı ay önce girdim. İşe girince ücreti biraz işyerinin patronuyla anlaştım. İşyerinin bölümü yeni kuruluyor olduğu için o bölümün ilk işçilerinden idim. Benden sonra gelen işçi arkadaşlar da aynı ücretten işe başladılar. İşe başladıktan sonra işlerin sıkı olma-

sı nedeniyle olması gerek, bize ücret konusunda herhangi bir şey getirilmedi. İlk beş ay böyle geçti. Bu süre içinde gerek bizim işyeri yöneticilerinden gerekse diğer iş çevrelerinden Kom Tekstil'in iyi bir iş yeri olduğu, işçilerine sadık işçisini seven hakkını yemeyen işten atmayan bir işyeri olarak duyduk. Ancak yaşanan son durum değil Kom Tekstil'in, bütün işyerlerinin çıkarları pahasına yasal olan yasal olmayan her türlü yola başvurup işçilerin emeğini biraz daha ucuza maledebileceği için açık açık oynadıkları oyunların canlı kanıtı, Bizlerle önce anlaşığı ücreti çok gören işyeri yöneticileri, patronun direktifiyle bizimle anlaşmak için muhasebe odasına çağırarak "Biz sizi işe alırken ücretlerin ayarlanmasında bir yanlışlık yaptık, bu yanlışlığı şimdi düzeltmemiz gerekiyor. Yasal olarak ücretleri düşürüyoruz sizin çalışmalarınızdan memnunuz. Ancak ücretleri ayarlayabilmek için size iki seçenek tanıyoruz. Düşünün karar verin. Bunların birincisi bizim size şimdi teklif edeceğimiz düşük ücreti kabul edeceksiniz, ya da işten çıkacaksınız" diye dayatmalar getirdiler. Biz de işyerinde böylesi zor durumlarda bizi savunacağımız umduğumuz Tekstil sendikasının işyeri temsilcileriyle görüştük. Temsilci arkadaşlar sorunumuza duyarlı oldular. Sendikamızın Eyup şubesi temsilci arkadaşlarla beraber gittim. Orda şube başkanı yardımıyla görüştük. Başkan yardımıyla bu

Deri İşçileri, Grev Kapısında

- Gözaltına tepki... 3000 Deri işçisi 4 saat iş bıraktı
- Deri işçilerin dünkü birikimleri bugünlerine ışık tutmakta.

Deri-İş Sendikası ile Deri İşverenleri Sendikası arasında devam eden toplu iş sözleşme görüşmeleri anlaşmazlıkla sonuçlandı. Uyuşmazlık üzerine Deri-İş Sendikası Kazlıçeşme'deki işyerlerinde grev kararı aldı.

Sözleşme görüşmelerinde, işverenle mutabakata varılamaması üzerine Deri-İş Sendikası grev kararı aldı ve bunu bir basın açıklaması yoluyla işçilere duyurdu. Kazlıçeşme'de 31.5.1989 tarihinde yapılan açıklamadan sonra polis, sendika yöneticisi ve üyesi 4 kişiyi gözaltına aldı.

Deri İşverenleri Sendikası Başkanı Alaaddin KOŞAR'ın fabrikası önünde yapılan basın açıklamasına yaklaşık 500 deri işçisi katıldı. Bildiriyi Deri-İş Sendikası Kazlıçeşme Şube Başkanı Ali GÜNDOĞDU okudu. Görüşmelerde, patronların, hiçbir taleplerini kabul etmediklerini belirten Gündoğdu, "işten atılan işçiyi 3 aylık çıplak ücret ödemesi Kazlıçeşme'deki işyerleri Tuzla'ya taşındığında

uygulanmış yasal olmadığını, kazanımlış hakkın geri alınmayacağını, ve de ücretten dolayı işten çıkarmayacaklarını söyledi. Biz de kendilerinin işyerine gelmelerini ve durumu daha yakından izlemelerini söyledik. Geleceğiz dediler, ama gelmediler. Sorunlarımızı sahip çıkmadılar. Bu da Tekstil sendikasının işçilerin sorunlarına ne denli sahip çıktığını ortaya çıkardı.

Bir kaç gün geçtikten sonra bir arkadaşı hiç de ilgisi olmayan nedenle işten atarız diye tehdit ettiler. Diğer arkadaşlarda işten atılın korkusuna düştü, teklif edilen ücreti kabul ettiler. Ben kabul etmedim ve işten çıkarıldım. Tabii arkadaşların kabul etmeleri, bizleri gerçekten savunacak bir sınıf sendikasının olmayışı sınıf bilincimizin eksikliğinden diyor, yarınlar daha bilincle daha örgütlü gidilmesi gerektiğine inanıyorum.

Ayhan ÇELİK

Deri İşçileri, Grev Kapısında

sendikamızın aynı kalmaması, haftalık çalışma süresinin 45 saatten 40'a indirilmesi, işyerlerinde işçi temsilcileri odası açılması" gibi taleplerin özellikle patronlarca red edildiğini açıkladı.

"Meslek hastalıklarına yakalanma riskinin yüksek olduğu deri sektöründe bu koşullarda greve çıkmaktan başka yol kalmadığını" vurgulayan Gündoğdu, konuşmasının son bölümünde ise "patronların güçlerini sendikal yasalardan aldıklarını" belirterek "bizde haklarımızı tüm olumsuzluklara rağmen hep birlikte direnerek alacağız" dedi.

İşçiler, okunan açıklamayı sık sık "İşçilerin onuru patronları yenecek", "Yaşasın İşçilerin Birliği", "Grev bizim hakkımız söke söke alınır", "İşçiler elele genel greve" slogan-

larıyla desteklediler.

Bildirinin okunması sırasında müdahale eden polis, bildirinin bitiminde Şube Başkanı Ali GÜNDOĞDU'yu gözaltına aldı. İşçilerin direnmesi üzerine işçilerin arasında yer yer tartışmalar aralarında koşuşturmalar başladı. Özellikle kadınların polise karşı sert tepki gösterdiği, işçilerin tüm çabalarına rağmen, şube başkanı Ali GÜNDOĞDU sekreteri Musa SERVİ ve sendikaya şefi ERİŞ ile Binali BAYKUS gözaltına alındı. İşçilerin alınan arkadaşlarının geniş işçi için saat işi bırakarak protestoları sürdürdüler.

3000 Deri işçisi gözaltına alınarak tutuklanarak 4 saat iş bıraktılar. Eylemler 500 deri işçinin sendikasıyla sonuçlandı. Ayrıca işyerinin taşınmasından dolayı Deri İşçileri Birliği'nin başkanı bitirmiş deri işçileri, dünkü birikimleri bugünlerine ışık tutmakta.

İLERİN SESİ

YIRIĞI

yle de...'' sözleri, işçilerin geometriye, sendikaların sunduğu bakış açısı yeminin bugüne ulaşan rahatlığıyla haklarının ifadesi.

1980'li 250 maden işçisinin grevi sürükleyici kararlı tutumları, işçi sınıfı gençleştiğinde açık bir farklılık arzetti. Saçları ağarmış, yaşları almışa menaymış kaskerli köylü-ışçiler, grev kamu bilebiraz olsun azalmış. Öyle dika genel merkezi greve hiçbir fonmıs, grev sözcülerinin kilometrelerce uzak madene grev nöbeti için gitmeyecek bir araba gereksinimini bilememiş. İşçiler grev nöbetlerini tutmak için yolu yürüyerek işyerine gidip gelmiş. Bir grev gözçüdü ''Maden-İş, bizden yararı yine bizden kaçıyor. Kendi para araba tutarak grev nöbetine gidiyotatın biz, Türk-İş'i eskiden iyi tanıdık diyerek tepkisini dile getiriyor. 23 yıl önce işçisi Turan Direr ise; ''Türk-İş bir kadav para alıyorlar, grev günü bir aba'' deyip, çekip gittiler ve bir daha amadılar.'' sözleriyle sarı sendikasının ni çarpıcı bir dille anlatıyor bize.

vanda sendika genel merkezinin kırıcı varken, diğer yanda halkın grevi için büyük desteği söz konusu. Hekimhan'laflar, işçilere çuvalla şeker ve çayı karğönderiyorlar; işçilere grev bitimince ödemeneden alış-veriş olanağı sağ-

ığı'de işe halk, grev gözçülerine nöbet yemek götürüyor. Manavı, kasabı, grev için yardım elini uzatmak için yle yarışarcasına koşuyorlar. Halk ve bu maddi desteklerinin yanısıra manetelerinin de esirgemiyor. Divriği'deki a binasının duvarları boydan boya bağıraflarıyla kaplı. Emekli maden işçilerinin dernekleri telgrafla: ''Ne yapasınız ayayız. Asıl mesele topyekün kurtulabil'' diyorlar. İstanbul'da bir grup devşici ''iki şeyden emin olabiliriz; mücaleceğiz ve azanacağız!'' diyerek grevi yorlar. Halk, işçilere başlıca telgraflarıırken, işçiler de Maden İş Genel Mer-telgraf çekerek, ''Türk-İş'in hükümet-ismasını protesto ediyoruz. Grevimiz umuzı alana dek sürecektir.'' mesajını orlar. Sendikadan içeri giren bir yaşlı ci ''Abi, ben de Türk-İş'i protesto ediy-dal!'' diyerek Ankara'ya gönderilmek telgrafla imzasını atıyor.

İ SINIFI

İŞAN BİZSEK, SENDİKA BİZSEK HERMİYİZ BİZ BELİRLERİZ."

OMOBİL-İŞ SENDİKASINDAN HAREMET HELVACI: Bugün herşeye rağmen sendika yöneticilerinin sözünü geçme-nin 190 bence örgütlenememizden kaynaklan-mamaktadır. Bu örgütlenme, somut olaylara ya-ded işçi emelidir. Sorun ne olursa olsun, işyerin-ler. Bu büyük, küçük ayırımı yapmaksızın, işçi aradır. Baş tarafından tartışılmalı, çözüm aran-ın hesapları. Siyasi yapısı ne olursa olsun, sınıfın örgütlenmesi kabul eden, ben işçiyim diyen her ar-sorunlarını tartışmalı, çözüm yolları ar-ılmamalıdır. Bu karar vermedir. Bu ilişki giderek, örgütlenmenin yönetilen ikilemini ortadan kaldıra-dır. İşyeri örgütlenmeleri yalnızca kendi iş-ilgili sorunlarla değil, şube, sendika ve k-ülke sorunlarıyla, dünya sorunlarıyla-ğilenecektir.

ŞYERİ KOMİTELERİ GELEŞEN, İŞTİREN, POLİTİKA ÜRETİLEN YAPILARDIR."

MOKRATİK TEKSTİL - ÖRGÜT-EBÜROSUNDAN MUSTAFA GÜ-Biz Demokratik Tekstil olarak, işyeri eroların hayata geçirilmesinden yanayız. rolan sendikalarda da olabilir. Sınıf ve sendikacılığı anlayışının hakim olduğu de hayata geçirme sorunu kalmayacak-ruunların tabanda tartışılması, görüşle-ğala dile getirilmesi ve çözüme yönelik taların yapılması başkanı da beraberin-irecektir. Birimizin tartışması, birimin-lemesi eksiklikleri. İşyeri komiteleri-eriği bütün işçi arkadaşlara kavratmalı, alar yoğunlaştırılmalı, bu doğrultuda atılmalıdır. Bu komiteler, o günü kur-manlığıyla hareket etmemelidir. İşyer-her biriminde (doküman-iplik-kesim gi-sanlar tartışarak komiteye girecek kişi-emelidir. Bu tepitenden sonra kısımlar n koşullarına göre temsilci vermeli ve bu icilerin oluşumuyla ilk adım atılmalıdır. önk önk çıkması insanlar seçilmelidir.

OMOBİL-İŞ SENDİKASINDAN HAREMET HELVACI: İşyeri örgütlenme-ğönüllülük temeliyle hareket edilmesi-ihare eğitim ve diğer çalışmalar arka-nı gelmelidir.

İşyeri komite ve konsay örgütlenmeleri bu-nen işçi yığınları tarafından kabul gör-örgütlenme. Sendikal platformda bir-endenen dolayı ortaya çıkan bu örgüt-çicimleri işlevli kılınmadığı içeriği dol-madığı anlamda tıkanmalar ve daralma-karşılaşıyor. Bunu aşmak işyeri örgüt-lerinin, örgütlenme, çalışma tarzı, işle-şlevi, mücadele anlayışının net olarak smekten ve örgütlenme sürecini uzun bir lülük olarak değerlendirmekten geçmek-Devrimci sendikal yapının yaratılmasın-eri örgütlenmelerinin misyonu işçi sınıfı ndan net olarak kavranılmalı ve anla-ldır. Bundan dolayı yukarıdaki gibi tar-platformlarının oluşturulması gerekli-lerindeki sayılarımızda, özellikle bu ko-lüzlerinde duracağız.

ÇI ARKADAŞ, verinde yaşadığın sorunları, ndikan ile ilgili sorunları ve nerilerini bize yazabilirsin.

MADEN İŞÇİLERİ: "BİZE KARŞI OLAN 12 EYLÜL'ÜN GASPETTİĞİ EKONOMİK-DEMOKRATİK VE SİYASİ TÜM HAKLARIMIZI İSTİYORUZ!"

Raif DOĞRU (Grev gözçüsü-İşçi): 1979 yılında işe girdiğimde bir doğeğim vardı, çalı-şıp bir yıl içinde evimi döşedim. 12 Eylül'den sonra o döşek te kalmadı. Halimiz böyledir.

Hasan POLAT (Maden işçisi): Ekonomik-demokratik ve siyasi haklarımız 1980 yılından itibaren bilineçli bir şekilde gaspedildi. Yılla-rın mücadelesiyle elde ettiğimiz haklarımızın elimizden alınmasından dolayı bugünkü aşamaya geldik. 120.000 lirayla geçinmek müm-kün olmadığına göre sonuna kadar direnece-ğiz. Türk-İş bu anlaşmayı kabul etse bile, tüm işçiler olarak bu olumsuzluğu göğüsleyip, dire-neceğiz.

Mehdi YILDIRIM (İşçi): Özgürce ve insan onuruna yarışı (toplular sözleşme hakkı istiyor-uz. Devlet buna müdahale etmemelidir. Çün-kü insanca yaşamak istiyoruz. Soruna salt ekonomik olarak bakmıyoruz. Ekonomik-demokratik ve siyasi haklarımız için, alınmış haklarımızın korunması için mücadele etme-miz gerektiğinin bilincindeyiz. DISK'in ve tüm devrimci sendikaların açılmasını istiyor-uz. Sait ERDEM (İşçi): Türk-İş bizi satmak için uğraşiyor. Biz parayla satılmayız. Sonuna kadar mücadelemize kararlıyız. Bunu böyle bilsinler.

Süleyman ERDOĞAN (İşçi): Çalıştığımız zaman zaten açız, çalışmayıp aç kalamız da-ha iyi. Hiçbir işçinin mağdur olmaması için se-yanan ücret istiyoruz. Aynı zamanda 80 öncesindeki tüm haklarımızı istiyoruz. Bu haklarımızı elbette kuzu kuzu veremeyecek-ler, ama bizi almakta kararlıyız. Gazi KARACABEY (İşçi): Yaşadığımız olay-lar, Özal'ın bir taraftan verirken diğer taraf-tan katlayarak aldığını ve elimize hiçbir şey geçmediğini göstermektedir. Bugün toplu söz-leşme ile iyi bir ücret zammı alsak bile bu er-yecektir. Bu olumsuzlukları aşmak, ekono-mik haklarımızın yanısıra demokratik hakla-rımızın mücadelesini vermek mümkündür. Ama bugünkü sendikaların eli kolu bağlıdır, göstermeliktir.

HEKİMHAN İŞÇİLERİ: "Adaletsiz ücret dağılımından şikayetçiyiz. Şimdiye kadar ada-let sağlanamadığına göre bundan sonra da sağlanmaz. Ancak birgün fırsat elimize geç-ecek ve biz o zaman yapacağımızı biliyoruz. Hele bir bıçak kemiğe dayansın, görecekler." "Yüksek Hakem Kurulu (YHK) ile MESS arasında bir fark yoktur. YHK'da bir MESS'tir bizim için. Bunlar bizi muhatap almıyor-lar, insan olsalar böyle olmaz. Kimi ekme-k bulamaz, kimi denizde yüzer."

"Mevcut yasal durumda rahatsızız. Özgür sedikalaşma istiyoruz, özgürce toplu söz-leşme imzalamak istiyoruz. Türk-İş hakkımızı savunamıyor. Karşısında alternatif sendika olsun ki biz de memnun olmadığımız işçi ay-rlıp ona üye olalım. Bizim sendikamız, bizim yanımızda olmalıdır. Sendikacılık Türk-İş'in tekelinde midir? Bu anti-demokratik bir dur-um. Demokraside tekel olur mu? DISK ya-salar çerçevesinde faaliyet gösteriyordu, açıl-masını istiyoruz."

"12 Eylül bize karşıdır, darbeyi bize vur-du. 1980 yılından beri ücretlerimiz ve hakla-rımız darbe yiyor. İki dönemdir toplu söz-leşme ile bütün kazanılmış haklarımız gaspe-diliyor. 12 Eylül bizi nakavt etti, şimdî doğ-ruılmaya çalışıyoruz." "Devrimci sendika yaratılması sözkonusu olsa, topluca omuz veriziz. Biz bu sarı-sendikacıları mecburen çekiyoruz. Türk-İş ile iş-imiz yok. Adamlar bizi işverene, devlete iş-tedikleri gibi alıp-satıyorlar. Devrimci sendi-ka istiyoruz, kurlusa bir saat bile bekleme-yiz."

"Demir, rengini buralarda dağlara vermiş. Bu dağların arasında ise maden işçisinin gre-vi sürmekte. Maden işçisi, ülkeyi bir ucuz iş-gücü çeviren egemen sınıflarla girdiği bu hak-kını alma kavgasında alınmış aklıyla ve ba-sarıyla çıkmaya uğraşında. Bunun için dağlar-la çevrili, ıssız Divriği'nden sesini yükseltiyor; Hekimhan'dan yarınm güzelliğini müjdeliyor. Grevci maden işçileri, sınıf ve kitle sendika-sı niteliğinde bir sendikadan özlemli, gerekli-liğini her ağzlarını açışlarında dile getiriyor-lar. 1980 öncesi devrimci sendikadan attığı to-humlar birçok filizler vermişti. 12 Eylül o fi-lizleri kirdi, ama bugün o tohumlar yeniden filizlenmekte Divriği'de, hekimhan'da... Yar-ın mücadelesinin içinde del budak salıp bo-y verecektir. Bu boyyerme işe kuşkusuz egemen

TİFDURUK

du. Yaşadıklarımız bize, işyeri temelinde örgütlenmenin ve yaratılacak işyeri komiteleri-nin kabci kılınmamasını acıllığını göstermiştir." Tıfdruk'da yaşananlar, sendikal yaşamın için-de direki işçilerin olması gerekliliğini bir kez daha kanıtlamıştır. İşten atılmalar da bundan ayrı değildir. Sınıfın ürettinden gelen gücünü devreye sokan işyeri örgütlenmeleri, böyle-si işçilemelerde kendi işyerine özgü biçimlere de diktar ederek, HER TÜRLÜ TAVRİ geliştirecek, çözüm yolları bulmalıdır. Tıfdruk'daki yaratılan sözleşme komiteleri gibi dönemsel örgütlenme tiplerinin altı doldurulmalıdır. İçeriği sendikal yaşamın bütün boyutlarını kapsayacak boyutta alınan sürekliliğini ka-nıtlamıştır. Eylemliliklerde en önde yürüyen kadınlar, üzerlerine kurulan çıkar oyunları ni yıkması, erkek işçilerle omuz omuz bir mü-cadeleye girmiştir. Yaşananlar da göstermiştir ki, işçi sınıfının geleceğe yönelik potansiyeli içinde, kadımlar-ın, mücadelesinin her alanında yer alması bü-yük önem taşımaktadır. Bugün yürüyüşlerde en önde saflarda olan, direnişlere azim ve güç katan kadınlar, mücadelenin sendikal alanın-da da yerlerini almalı, bu sayede ileriyi yön-elik adımlar daha sağlam atılmalıdır.

sınıfların yüreklerine korku salmaktadır, sal-lacaktır... Hekimhan ve Divriği'nin kavgaya, mücadeleye tutkun o kıraç toprakları yıllar-dır bu demiy beklemektedir.

Grevde zafer, grevi bir savaş okuluna dön-üştürenlerin olacaktır.

KADINLAR

nişletecek, hem de işçi sınıfının ortak müca-delesine hız kazandıracaktır.

"KADIN MAKİNE BAŞINDAYKEN, AKŞAM PİŞİRECEĞİ YEMEĞİ, EVDE KENDİSİNİ BEKLEYEN ÇAMAŞIRLARI DA DÜŞÜNMEK ZORUNDA KALIR!"

Afif ARMAĞAN (ANSA İlaç Fabrika-sı'nda işçi): Öncelikle biz kadınlar kendi ayak-larımız üzerinde durabilmeli ve birer işçi ola-rak mücadelenin her alanında yerimizi alma-lıyız. Yani verilen mücadelede erkeklerin destek-çisi olmaktan çok, onunla yanyana, omuz omuz olmamız gerektiğini kavramalıyız. Bu yalnızca yürüyüşlerde, toplu ziyaretler, çıkışlar-da değil, her alanda olmalıdır. Sorunlar, di-ğer işçi arkadaşlarla birlikte yaşıyorsam, hak alma mücadelesinin her aşamasında, her ala-nda yer almalıyım. Aksi halde rahatsızlık duyarım.

Gerçekleştirilen eylemliliklerde kadının en önde yürürmesi, diğer arkadaşlarına cesaret verecek atılmalı, bence ilk adımdı. İkinci adım, bu mücadeleyi ruhu hayatın diğer alan-larına da yayabilmeektir.

Yasemin YILMAZER (SİMKO'da işçi): İş hayatında karşılaştığımız sorunlar, erkek iş-çilerin sorunlarından farklı değilse de bunla-rı daha zor şartlar altında yaşıyoruz. Kadın-lara, basit gibi görünen, uzun süreli ve çok iş yaptırılıyor. Sendikal çalışmalarda ise hep geri planda kalıyoruz. Kadın işçilerin çoğun-da da "erkekler daha iyi bilir" anlayışı var. Kadının talepleri aldığı ücretle büyük ölçüde son buluyor. Diğer alanlardaki mücadelede aktif olmuyor. Bunda, ev hayatının yüklediği sorumlulukların ağırlığı da etkili oluyor tabii. Kadın işçi, iş çıkışı biran önce evine gidip, ye-mekini pişirme, çocuklarla ilgilenme telaşı içinde. Erkekse işten eve geldiğinde büyük ölçüde rahatlar. Kadın, makine başındayken, akşam pişireceği yemeği, çocuğuna dıkeceği elbiseyi, evde kendisini bekleyen çamaşır-ları da düşünür. Yani işteki ezilmişliği, çoğunluk-la evde de devam eder.

Yaşadığımız son eylemliliklerde kadının ön-cülüğü bir anlamda silkinmişti, başlangıçtı. Bir-çok sorunu ve sorumluluğu taşıyan, omuzla-yan kadınların daha yoğun bir tepki göster-mesi çok doğal. Olayın sendikal boyutunda yer almamız ise işçi sınıfının mücadelesi açısından büyük eksiklik. Kadınlar bu konu-larda temsil edilmiş. Sendika çalışmaların-da yer almak gereksiz görülüyor.

Fabrikamızda kadın işçilerin bu alanda geri planda kaldığını gösteren bir olay ocağ ay-başlarında yaşandı. Delege seçimlerinde bir bayan işçi en çok oyu aldı; halde, alt sırala-rada yer alan erkek işçilerin yardımeliğine getirildi ve kimseden bu duruma tepki gelme-di.

Bu tür olumsuzlukları aşmamız için, her-şeyden önce bir işçi olarak bilinçlenmemiz, kendimizi geliştirmemiz ve mücadelenin her boyutunda yer almamız gerekmektedir.

KADINLARIN MÜCADELESİNİN HER ALANINDA YERALMASI, GELECEĞE UZANAN ADIMLARI SAĞLAMLAŞTIRACAKTIR

Yaptığımız sözleşmeler sonrasında kadın so-runun ortak olduğunu gördük. Bu ortaklık tesadüfi değil. Gereken işçi kadınlar, cinsiyet-lelerinden dolayı sömürüğü katmerli yaşıyor-lar. Bir anne, bir evhanımı, bir eş ve bir işçi olarak pekçok sorumluluğu yükleniyorlar. Bütün bunlara rağmen, birçok alanda ikineli konumdadır. Gerçekte, olayın özine baktığımızda şunu görürüz; kadının ikincil konumu, sınıfı toplu-ların karakteristik bir özelliğidir. Bu ikinc-içilliği er yoğun hissedene, yaşayan kesim işçi kadınlarıdır.

Kapitalist toplumda, işçilere ücret ödeyen üretim aracı sahipleri kadın emeğine daha az para ödeyerek karlarını kat kat arttırıyor. Yani ilk planda kadına yönelik görünene bu uygu-lama, gerçekte tüm işçi sınıfının zararında. Sermaye sahipleri kadın emeğini ucuzla kullanarak diğer ücretleri de düşük tutmayı amaçlar. Kısacası kadın işçilere yönelik bu farklı uygulamalar, sömürünün artırılması iş-levinin görür. Bu yüzden cinsiyet ayırımı, ege-men sınıflar için her zaman, sömürüyü arttı-racak bir araç olarak önemi korur. Bu doğ-rudan kârın yanında, bu durumu işçi sınıfını bölmek, birliğini zayıflatmak içinde kullanılır.

Bu nedenle sermaye sahipleri, Fatma Ana-ların, Gülizar Bacıların, Zeyneplerin, Ayşe-lerin ve daha nice emecki kadınların mücade-le içinde yer almasını istemez. Kadının ezilmiş-liği, sınımsızlığı işçi sınıfına yönelik çıkar oyun-larını ve sömürüyü kolaylaştırır. Ancak, gelişen eylemlilikler ve kadınların öncülüğü bu hesapların boşa çıkacağını ka-nıtlamıştır. Eylemliliklerde en önde yürüyen kadınlar, üzerlerine kurulan çıkar oyunları ni yıkması, erkek işçilerle omuz omuz bir mü-cadeleye girmiştir.

Yaşananlar da göstermiştir ki, işçi sınıfının geleceğe yönelik potansiyeli içinde, kadımlar-ın, mücadelesinin her alanında yer alması bü-yük önem taşımaktadır. Bugün yürüyüşlerde en önde saflarda olan, direnişlere azim ve güç katan kadınlar, mücadelenin sendikal alanın-da da yerlerini almalı, bu sayede ileriyi yön-elik adımlar daha sağlam atılmalıdır.

2821—2822

birisi de, bu yasaların aşılması, özgür sen-dikalaşma, özgür toplu sözleşme ve özgür grev haklarının kazanılmasıdır. Bu doğrulu-da yükseltilmesi gereken talep ise sendikalaş-ma, toplu sözleşme ve grev haklarının sade-ce anayasal bir hak olarak tanınması, 2821 ve 2822 SAYILI YASALARIN KALDIRILMA-SIDIR. Anayasal bir hak olarak kabul edil-en bu hakların herhangi bir yasal düzenleme-ye uğratılmaması savunulmalıdır. Çünkü her yasal düzenleme, bir sınırlamadır. Örneğin toplu sözleşme, grev ve lokavt yasasında gre-vin hangi durumlarda ve nasıl uygulanabile-ceğinin gösterilmesi olması, grev hakkının kul-lanılmasına ilişkin sınırlamaları da beraberin-de getirir.

Bu hakların sadece anayasal bir hak ola-rak tanınmasıyla, toplu iş sözleşmesinin bir dönemde bir kere imzalanması ve daha son-ra dönem sonuna kadar yeni bir sözleşme yapma hakkının olmamasından doğan sorun-lar kalkacaktır. bir sözleşme dönemi boyun ca yapılan zamlar, enflasyon vb. nedenyle, elde edilen ücret artışlarının erimesi durumunda, işçiler işvereni dönem sonunu beklemeden sözleşme masasına çağırabileceklerdir.

Şu an varolan yasalarda sadece sendika genel merkezine tanınan toplu sözleşmeye ça-ğırma ve sözleşmeyi imzalama yetkileri sen-dikalardaki hiyerarşik yapıyı güçlendirmek-te, sarı sendikaların oyunlarına zemin ha-zırlamakta, işçilerin kendi haklarının savunul-ması konusunda devre dışı kalmalarına neden olmaktadır. Oysa, asolan işçilerin kendi söz-leşmelerini kendilerinin imzalamasıdır. İşçi-ler, örgütlü güçlerini yönetimlerine oturttu-klar sendikalarıyla (bugünkü yasaya göre şube olarak tanımlanan) işyeri düzeyinde söz-leşmelerini başlatılabilmelidir. Böylece işçilerin örgütlü güçleri devreye girenken aynı zama-da işçileri dışlayan hiyerarşik sendika yapı-ları sarsılacaktır.

12 Eylül'ün getirdiği yasal düzenlemeler da-yanışma grevi, hak grevi, siyasi grev, genel grev gibi hakları yasaklamakta, grev hakkını sadece toplu sözleşmede anlaşmazlık duru-munda ve birçok kısıtlamalarla kabul etmek-tedir. Örneğin, imzalanmış olan bir toplu söz-leşmeye işverenin uymaması durumunda, iş-çilerin haklarını aramak için greve gitmeleri yasaktır. Tek yapabilecekleri şey, sonuç alın-ması belki de yıllar sürecektir olan, dava açma yani mahkemeye gitmektir. Oysa grevin sa-dece anayasal bir hak olarak belirtildiği her-hangi bir yasal düzenlemeye (sınırlamaya) tabi tutulmadığı bir durumda, bu hakkın pratik-te nasıl kullanılacağına belirleyecek olan, işçi sınıfının gücü ve örgütlülüğü olacaktır. (Tıpkı Kavel direnişinde olduğu gibi)

Görüldüğü gibi, varolan 2821 ve 2822 sa-yılı yasaların yerine 12 Eylül öncesindeki ya-saların tekrar yürürlüğe sokulması veya sa-anki yasaların demokratikleştirilmesi yönünde ki talepler, sorunu çözmeye yeterli değildir. Çünkü, bu an için belli kazanımlar sağlasa bile, her yasal düzenleme ülkemizde hızla değişen koşullar karşısında bir süre sonra geri bir düzeyde kalabilmekte, bir sınırlama haline gelebilmektedir.

Bu nedenle hiçbir yasal düzenleme olma-kızın, sendikalaşma, toplu sözleşme ve grev haklarının sadece anayasal bir hak olarak ka-zanılması hedeflenmelidir. Sendikaların yet-ki almasını, kongrelerini yapmasını, işkolla-rının belirlenmesi vb. sorunlar, (tüzüklerle hal-direbilirler. Bu türüklerin dayanağı da yine bi anayasal haklar olabilir.

15-16 HAZİRAN DİRENIŞİNE SAHİP ÇIKMAK İŞÇİ SINIFININ HAKLARININ KAZANILMASI DOGRULTUSUNDA MÜCADELE ETMEKTİR.

Bütün bunların gerçekleşmesi, sınırsız sen-dikalaşma, toplu sözleşme ve grev haklarının kazanılması, işçi sınıfının mücadelesine ve örgütlü gücüne bağlıdır. 15-16 Haziran'da elindeki hakları korumak için mücadeleye veren işçi sınıfı, bu geleceğine sahip çıkarak haklarını kazanmak doğrultusunda müca-delesini yükseltmelidir. 15-16 Haziran direniş-inin yıldönümü böyle bir mücadeleyi imve-lendirici bir nokta olmalı, 15-16 Haziran "sanlı işçi sınıfımız" edebiyatı yapılması ye-rine somut mücadele hedeflerinin saptan-masına hizmet etmelidir.

Son eylemlerle bütün ülkenin gündemini belirleyen işçi sınıfı ağırlıkla sözleşmelerle sınırlı olan bu eylemlerinin bütün çalışanlara özgür sendikalaşma, toplu sözleşme ve grev hak-ki istemyle birleştirilmelidir.

İLO NEDİR

İLO sözleşmelerinde yer alan bazı temel hükümler şunlardır:

1. Çalışanlar, özgürce sendika kurma ve istedikleri sendikaya üye olma hakkına sahiptir.
2. Sendikalar, ana üzükk ve yönetmeliklerini özgürce düzenleme, yöneticilerini tam bir özgürlük içinde seçme hakkına sahiptir.
3. Devlet, bu hakları kısıtlayan ya da yasal biçimde kullanılmasını engelleyen müda-halelerden kaçınmalıdır.
4. Sendikalar, idari yoldan kapatılmayaca-ğı da faaliyetlerini alıkonamayacaktır.
5. Sendikaların federasyon ya da konfede-rasyon biçiminde örgütlenme, özgürce ulus-lararası kuruluşlara üye olma hakları vardır.
6. Çalışanların tam bir özgürlük içinde toplu pazarlık yapabilmeleri temel bir sendikal haklardır.
7. Sendikalar, üyelerinin kararı ile yasalara uygun bir biçimde bir siyasi parti ile ilişki kurabilirler, ekonomik ve sosyal amaçlı siyasi eylemlere girişebilirler.
8. Sendikal, iş işleyişlerinde kamu makamlarına karşı bağımsızdırlar.

İşçi sınıfının mücadele içinden doğan bir-liği engelleri aşmadaki temel dayanaktır. An-cak bu güç yaratıldıktan ve etkin bir biçimde devreye sokulduktan sonradır ki, işçi sınıfı-nın uluslararası dayanışması ve İLO gibi örgütlerin desteği anlam kazanacaktır.

Yoğun bir şekilde süren sendika kongre-ri varolan sarı-ışbirlikçi-faşist anlayışın egemenliğini parçalamak isteyen, sınıf ve kitle (devrimci) sendikal anlayışını savunan işçile-rin görüşlerini açıkladıkları, işçilerin güçleri-ni sendika yönetimlerine geçirmeye çalıştı-klarını platformlardır. Bu platformlarda 2821 ve 2822 sayılı yasaların kaldırılması (talepleri yükseltilmelidir). Kongreler, işçi sınıfının demokratik haklarının kazanılması doğrultu-sundaki mücadeleyi bir üst noktaya sıçratma-ya hizmet etmelidir.

İçinde bulunduğumuz konjonktür demok-ratik hakların kazanılması uğrunda ki taleplerin yükseltilmesi için uygun bir zemin ha-zırlamıştır. Bu zemine doğru değerlendirilmeli ve 2821-2822 sayılı yasaların kaldırılması ta-lebi yükseltilmelidir.

İLO VE TÜRKİYE

ler açısından yol gösterici bir önemi vardır. İLO'DAKI SON GELİŞMELERE KARŞI HÜKÜMETİN TUTUMU

Son yıllardaa, yürürlükteki anti-demokratik hükümler ve sendikal özgürlük-lere karşı yapılan devlet müdahalelerinden dolayı Türkiye, İLO'dan uyarılar almaya baş-lamıştı. Özellikle 1984 yılında Türkiye'ye gelen İLO Sendika Özgürlüğü Komitesi'nden bir heyetin hazırladığı rapor ve edaha sonraki gelişmeler Türk hükümetini birşeyler yapma-ya zorladı. Ayrıca, Türkiye'nin onaylamış ol-duğu 98 sayılı sözleşmeyi ciddi bir şekilde ih-lal ettiği görüşlerinin yoğunlaşması üzerine Türk hükümeti Nisan 1986'da İLO genel di-rektörüne bir başvuru ile taahhütte bulunmuş-tur. Taahhüt Türkiye'nin onaylamış olduğu 98 sayılı sözleşme ile üzerine aldığı yükümlü-lükleri yerine getireceğini ve İLO anayasasın-da yer alan sendika özgürlüğü ilkelerini, konu ile ilgili İLO normlarına tam olarak uy-mayı temin edecek her çeşit tedbir, mevcut siyasal, sosyal ve ekonomik gerçekler işin-da alacağı belirtilmiştir. Ancak aradan üç yıl geçmesine rağmen bu konuda hiç bir ciddi adım atılmamıştır. Açıkça görüleceği gibi hükümetin bu tavır zaman kazanmaya yöne-liktir.

İLO toplantılarında Türkiye'nin sert bir se-kilde eleştirilmesine acil tedbir alınması yönünde ki beklentilerine rağmen, hükümet tem-silcileri İLO'nun Türkiye'deki mevcuattan memnun olduğunu söyleyebilmektedir. Nite-kim, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı İm-ren AYKUT 1985'de sunular söyleyebilmek-tedir. "Bizim Türkiye'de yasalarla yaptığımız iyileştirmelerden İLO yönetimi haberdar ve fevkalade memnundur. Bu bana İLO'nun en yetkili ağı tarafından ifade edildi."

1987 Mayıs'ında hükümetin meclisten ale-lacele geçirdiği makyaj niteliğindeki kanun değişiklikleri Haziran ayındaki İLO toplantı-sında kara listeye alınmamak için geliştirilen bir taktik niteliğindedir. Türkiye'deki temel sorunlara hiçbir sorun getirmeyen bu de-ğişiklikler İLO toplantılarında çok önemli de-ğişikliklermiş gibi gösterilmeye çalışılmıştır. (Bu değişiklikler arasında dört dönemden fazla sendika yöneticiliğine seçilme konusunda Türk-İş yöneticilerinin çok yakından ilgilen-di-ren yasaların kalkması, din işlerinde çalışanla-rın üye olmalarının sendika üyesi olabilmesi-nin yanısıra grev yasası kapsamına yeni bazı işyerlerinin sokulması da vardı.)

Özellikle toplantılara katılan diğer üye ülkelerin işçi temsilcilerinin yoğun ve sert eleştirilerine rağmen, Türkiye işveren kanadının da isteği ile kara listeye alınmaktan kurtul-muştur. Ve hükümet bunu kamuoyuna büyük bir zafer kazanmış edasıyla sunmaya çalış-mıştır.

İLO ve TÜRK-İŞ

İLO'da, Türk-İş'in tutumuna da değinme-den geçmemek gerekir. Türk-İş'in İLO'da Türkiye işçilerini temsil etmek üzere üstüne aldığı sorumluluğu yerine getirdiği söylenemez. Türk-İş yöneticilerinin çabaları, işçi hakları-nı savunuruy görünüşü yaratmaktan öteye gitmemektedir. Bunun Türk-İş'in devlet sen-dikası olan özelliğiyle uyum içinde olduğu söylemeye gerek bile yok. 1986 yılında da dört dönemden fazla sendika yöneticisi seçil-me yasasının kalkması üzerine bu kararlan-mış sendikacılar birden-bire yumuşayı-verdiler.

Bunun karşılığı ise Türk-İş'in İLO'da Türkiye işçilerinin durumunu duyurma ve İLO kararlarını etkileme konusunda kendisini fazla yormaması oldu.

Diğer üye ülkelerin işçi temsilcilerinin söy-ledikleri ve yaptıkları gözönüne alınırsa diğer ülkelerin Türkiye'deki işçi sorunlarına Türk-İş'ten daha fazla ilgi gösterdiği ortaya çıkmaktadır.

1987'da da emekli sendikacılar üzerindeki yasaların kalkması yönünde pazarlıklar bir yan-dan kumu işçilerinin sözleşmelerinin imzalan-masında bir koz olarak kullanılırken, bir yan-dan da Türk-İş'in İLO'dakı tavırını belirleyici düzeydedir.

Hükümet ise her zamanki gibi, hiçbir ciddi yasal düzenleme yapmadan bu yılki İLO konferansını "Kazasız-belasız" atlatmanın hesaplarını yapmaktadır.

Bütün bu gelişmeler ışığında, işçi sınıfının sorunlarının çözümünü için ne yapmak gerekir? Herşeyden önce, temel bir doğruyu sürükli gözönünde tutmak gerekir. İşçi sınıfının sorunlarının çözümü onun örgütlü gücünden geç-er. Sorunların çözümünü sınıfın dışından beklemek bir yandan boş bir hayal yaparak pasifizmi güçlendirir, diğer yandan sınıfa olan güvensizliği açık bir ifadesidir. Bu yüzden İLO gibi kuruluşları fazla abartmadan, sorunu gerçekten çözecek gücün işçi sınıfının örgütlü gücünden devreye girmesini sağlamak gerekir.

İŞÇİLERİN SESİ

Sahibi: Çetin Uygur
Yazı İşleri Müdürü: Soner Kızılkaya
Yayınma Adresi: Prof. K. İsmail Gürkan Caddesi
3/5 Hüdaverdi Apt. Cabaloğlu-İstanbul

Dağıtım: Hürriyet Holding
Baskı: Son Havadır
Dayanışma ve Abone ödemeleri:
Yapı Kredi Bankası Çarşıyan Şubesi
T.L. Hesap No: 12096-4
Döviz Hesap No: 620328-5

Üreticiler: Çetin Uygur, Fusun Demiralp,
Avimur Doğan, Soner Kızılkaya, Behzat Taş,
Havari Sonmez, Kazım Özdoğan, İndira Alpat,
Volkan Yaraşır, ve işyerlerinden işçiler
Tel: 528 16 73
Ankara Bürosu
Ataköy sok. No: 16/6 Yenisehir

Kadınlar 'mücadelede bizde varız' diyor

● Mart, Nisan aylarında gelişen işçi eylemlilerinde kadınlar en ön saflardaydılar. Bu öncülük işçi sınıfının mücadelesinde kadın işçilerin önemini bir kez daha gösterdi.

Ekmezi son lokmasını kadar paylaşmayı da, ağır dolusu gülmeyi de biliriz.

Gelişen işçi eylemlilerinin ilgi çeken bir boyutu, kadınların gözle görülür öncülüğüydü. En zorlu şartlarda bile ön saflarda yer alan kadınlar, kararlılıklarıyla "mücadelede biz de varız" mesajını verdiler.

Kadın işçiler, kafalarda yerleşmiş birçok tabuyu da yıktılar. Kadın olarak yaşadıkları sorunların ötesinde, öncelikle bir işçi olarak, hak alma mücadelesini sonuna kadar götürmeye kararlı olduklarını gösterdiler.

Yine de, kadın işçilerin, yaşamın içindeki doğal öncüllüklerine rağmen sendikal çalışmalarında ikinci planda kaldıkları bir gerçek. Bunun yanında, çoğunlukla kadın ve işçi olarak, iki ayrı kimliği getirdiği sorumlulukları da yüklenmek zorundalar.

Kıscası kadın işçiler uzun soluklu bir mücadeleyi engelli koşuyorlar.

Biz de kadın işçilerin mücadele içindeki konularını, pratikteki öncüllüklerini dikkate alarak, kısa söyleşiler yaptık. Çeşitli işkollarından kadınlar, yaşadıkları sorunları, tepkilerini, yer yer örnekler de vererek anlattılar.

"KADINLAR DUYARLILIKLARINI SENDİKAL ÇALIŞMALARDA DA GÖSTERMELİ"

Güldane ERGÜN (SSK İlaç Fabrikası'nın işçisi): Erkek işçilerden daha ağır yük taşıdığımız bir gerçek. Kadın işçi, işyerindeki sömürünü dışında evde de pek çok sorumluluğu omuzlamak zorunda.

İşte emeğimizin karşılığını alamıyoruz. Bunun yarattığı sıkıntılar aile yaşamımızda bizi

daha fazla etkiliyor. Genelde erkeklerde, "ben parayı kazanırım, idare edecek kadındır" anlayışı hakim. Yani erkek işçinin sorumluluğu parayı kazanmakla büyük ölçüde bitiyor. Kadın ise, işte yaşadığı sorunlarla mücadele edip eve geldiğinde ikinci bir yükün altına giriyor. Kazanılan paranın idare edilmesi, en iyi şekilde kullanılması, yemek yapımı, buluşuk, çocuk bakımı gibi pek çok evişi kadının sorumluluğunda. Yani hayatın bu bölümlerinde bir paylaşım yok.

Kadınların eylemlilerdeki öncülüğü de, yaşadığı sıkıntıları biraz olsun hafifletme isteğinden kaynaklanıyor. Ancak bu mücadele azmi diğer alanlara taşınmıyor. Mücadele içindeki kararlılığımız, atılabilirliğimiz sendika çalışmalarında da kullanılsa, kısa zamanda çok yol katedeceğimize inanıyorum.

Gülşevim SUNAY (MINTAX 2. Temsilcisi): Verdiğimiz onurlu mücadeleye şu gerçeği kabul ettirdiğimize inanıyorum; kadın işçiler de erkeklerle omuz omuza direnebilir, hak alma kavgasını sürdürebilir.

Diğer işçi arkadaşlarla yaşadığımız sorunlar ortak, sömürüyü hep birlikte yaşıyoruz, bunu ortadan kaldıracak mücadeleyi hep birlikte veriyoruz. Yine de bizim mücadeledeki yerimizi almamız ve bu yeri koruyup geleceğe uzatmamız daha zor şartlar altında oluyor.

Örneğin, birçok kadın işçi düzenlenen toplantılara kocası ya da babası izin vermediği için katılmıyor. Kadının sendikal örgütlülük alanına da mücadele vermesi yadigarıyor. Bu tür çalışmalarda yer alamadığı, ya da yeterli

çalışmadığı için de bilinçlenme süreci daha yavaş işliyor.

Son eylemlilerde kadın işçiler en önde yürüdüler, gerektiğinde polisle en önce kadınlar karşı karşıya geldi. Kararlı ve mücadeleciydiler. Ancak bu durumu, bilinçlenmeleriyle pekiştiremediler. Kadın kendisine gösterilen yolda en önde, ama bu yola seçenek oluşturamıyor. Kararlılığımız ve atılabilirliğimiz ise daha çok tepki yükü oluşumuzdan kaynaklanıyor.

Bu kararlılığımıza bir örnek, geçtiğimiz kış fabrikamızda yaşandı. Sürdürülen sözleşme görüşmelerinde saat başına 1500 TL 'lik bir tefimiz vardı. Erkek arkadaşlar bu talep üzerinde ısrar edileceğini söylediler. Ancak son anda bu ücret talibinde değişiklik yapılmış ve yeni bir rakam belirlenmiş. Yapılan grev oylamasında, yaklaşık 140 kişi greve hayır derken, 90 kadın işçi evet dedik ve bu talepte geri adım atmadık. Ancak azınlıkta kaldığımızdan greve çıkılmadı.

Yaşadığımız bir olumsuzluk ta bizim mücadelemizin sadece para kazanmak olarak görülmesi. Olayın demokratik, sendikal alanında kadına yer verilmiyor. Evlilik hayatında da pek çok arkadaş bu anlayışın yarattığı zorlukları yaşıyor. Evlilikte, hayatın paylaşımı ekonomik temellere indirgenmiş. Hayatın diğer alanlarındaki sorumluluklar, büyük oranda kadının omuzlarına yükleniyor.

Bu olumsuzlukları aşmanın yolu, kendimizi eğitmekten geçiyor. Pratikte ön planda olmamızın ötesinde, mücadelemizin sendikal alanında da yerimizi almamız. Kadınlar duyarlılıklarını bu konularda da göstermeliler. Bu, hem kadınların mücadeleye bakış açılarını geliştirir.

Bak Sf. 9'da (KADINLAR)

Bu Grev Divriği Dağlarında

● Divriği ve Hekimhan'da 2000 maden işçisi 12 Eylül'ün yaktığı tüm haklarını alma mücadelesini, başlattıkları greve sokuyorlar. İşçiler "her olumsuzluğa karşı topluca direneceğiz" diyorlar.

● "Devrimci sendika ve özgürce toplu sözleşme istiyoruz, buna müdahale etmemelidir"

Divriği Maden İşletmelerinde çalışan 1750 maden işçisi grev boylarında... Toplu sözleşme görüşmelerinin Kamu-Sen'in işçi düşman tutumu nedeniyle çıkmaza girmesi sonucu alınan grev karar, 17 Mayıs günü işçiler tarafından hayata geçirildi. İşçiler, Türk-İş ile Hükümetin anlaşmasını "işçileri satış" olarak adlandırıp, böyle bir karara kesinlikle boyun eğmeyeceklerini ve haklarını alana dek grevlerinin devam edeceğini belirttiler.

Aralık ayında başlayan toplu sözleşme görüşmelerinde, Kamu-Sen baştan itibaren anlaşma zemini yaratmaktan bilinçli bir şekilde kaçınarak, görüşmelerinde, Kamu-Sen baştan itibaren anlaşma zemini yaratmaktan bilinçli bir şekilde kaçınarak, görüşmeleri provok edici bir politika izledi. Ücret ve sosyal haklar ile ilgili maddeleri görüşmeyi reddeden işveren "sendikası" kendi önerilerini görüşme masasına getirmeyi. Bu tutum, maden işçileri üzerinde oynanacak oyunların belki de ilk sahneliydi. İki ay süren görüşmelerin sonunda ücret, idari ve sosyal hakları içeren 49 maddelik uyuşmazlığa gitti. Söz konusu maddeler ücretlerde % 200, sosyal haklarda ise % 100 ile % 300 oranında artışları içeriyor. İşçilerin uyuşmazlığa giden "idari Maddeler" adı altındaki talepleri ise şöyle:

1. Disiplin kurullarında başkanlık dönüşümlü uygulanmalıdır. Bir dönem işçi, bir dönem işveren temsilcisi başkanlık yapmalıdır.
2. İşveren, işçilerin işyerlerini tek başına karar vererek değiştiremez.
3. İşçi alımlarını yürüten komisyonunda işçi temsilcileri de yer almalıdır.

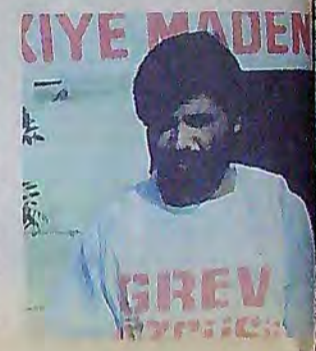
Kamu-Sen'in hükümet kaynaklı insan tavrının farkında olan işçiler, geçmiş gelen mücadele deneyimleri ile eylemlerine içine girdiler. Nisan-Mayıs ayları boyunca kal uzatma, yemek boykotu, toplu yürüyüş şeklinde gelişen eylemler birleşti. Bu eylemler grevin başlamasına zemin speşe sürdü. Divriği maden işçisi grevinin vi başarıyla sonuçlandırma çabası işçilerin sağlıklı sürdürülmesi ve halkın haklarını rularak desteğinin sağlanması amacıyla kurulan Grev Komitesi, işçilerin grevini ciddiye aldıklarının bir göstergesi. Grev komitesi, grev başlayınca halka ve emsaller grev mücadelesinin ortak olduğunu, çözümünde de birlik olmaları gerektiğini söyledi. Halk ve emsaller işçilerin desteğini ve esirgememiş grevci işçilerden.

Grevci işçiler, grev süresince Kerkir'de demokratik işleyiş, yani alınan kararın işçilerce alınmasıyla sağlanarak, rica altı komiteler oluşturmuşlar. Başlık tek amacı var: Grevci işçilerin başarısını talamak.

HEKIMHAN İŞÇİSİ GREVE ALIŞI

Hekimhan maden işçileri 10 yıl süren grevlerini yaşıyorlar. en son 1977-78 arasında sendikaları Yeraltı Maden İşçileri Sendikası'na dönüştüren Hekimhan'da bugünkü grevlerini sürdürürken geçmiş mücadele deneyimlerinden örnekler sergiledi. Bir maden işçisinin "Biz greve alışık terse beş yıl sürsün, yine greve varız."

Bak Sf. 9'da (D)

Bir direniş ve kararlılık örneği Hurma Elektronik Grevi

● Otomobil İş'e bağlı Hurma Elektronik'in 18 işçisi grevlerinin 333. gününde ilk günkü kararlılıkla "Birliğimiz gücümüzdür, yeneceğiz, kazanacağız sözümüzdür" diyor.

2 kişide grev yerinde davullu zurnalı evlendirildi.

"Biz bir aile gibiyiz artık. Askerden izinli dönen arkadaşlarımız evlerinden önce buraya uğruyor. Görüşmesekte, sık sık yolladıkları tebriklerle mektuplarla yanımızda olduklarını gösteriyorlar" diyor Zeynep.

Bu arada, halen çalışmalarını sürdüren grev komitesinin grev sonrasında büyük yararlar sağladığını, aralarındaki bütünlüğü kurmasının ötesinde, mücadeleyi bilinçli yürütmelelerini de sağladığını ekliyor. Kezban ise onun sözlerini şöyle tamamlıyor; "İşyeri komitesi 7 kişiden oluşuyor. Gelişmelerle sürekli ilgilenilecek, bilgili ve yetenekli kişileri seçtik. Bu sayede verdiğimiz mücadelenin bilincine vardık. Neyin ne olduğunu, nasıl hareket etmemiz gerektiğini tartışarak öğrendik, hala da öğreniyoruz. Düzenli olarak yaptığımız toplantılarda yaşadığımız sorunlara çözüm arıyor, eğitim çalışmalarını yapıyor, mücadelemizin sağlıklı bir şekilde sürdürülmesi için neler yapabileceğimizi konuşuyoruz. Komite çalışmalarının grev sonrasında da devam etmesini kararlaştırdık. Çünkü mücadelemizin bitmesiyle son bulmayacak. Adımlarımızı bilinçli ve kararlı attıktan sonra hak alma mücadelemizi kimse engelleyemez."

Hurma Elektronik işçileri, grevin dayanışmaları güçlendirdiğini, birbiriyle yardımlarını olumsuzlukları mücadele içinde aştıklarını belirtiyorlar. Bu birlik ve dayanışmaları, işverenin grevi bölme hesaplarını da bozuyor. Polislin baskılarını boşa çıkartıyor.

İşçiler, işverenin son günlerde takındığı yumuşamacı tavrı da, bu ince hesaplara bağlıyorlar. Hurma Elektronik, turistik tesislere yönelik üretimde bulunuyor. Yani siparişlerin yoğunlaştığı dönem yaz ayları. İşverenin yaz sezonuna girilirken gösterdiği bu uzlaşmacı politika tamamıyla, siparişleri yetiştirme kaygısından kaynaklanıyor.

Yaşadıkları tüm olumsuzluklara karşın bu 18 işçi, yüzbünyerlinin azmiyle, direnciyle dolu bir mücadele veriyor. Bu tür örnekler aynı zamanda, niceliğe küçük olsa da, yaratılan birlik, dayanışma, gösterilen mücadele azmi açısından küçük işyerlerinin önemini gösteriyor.

Geçmişte 'Super Dizel'de yaşanan olumsuzlukların Hurma Elektronik'te yaşanmaması için burada yaratılacak örgütler geliştirilmelidir. Hatırlanacağı gibi 'Super Dizel'de 1985-86'da 12 kişinin 1 yıl sürdüğü grev, sağlıklı bir örgütsel yapıyı yaratmadığı için verimli sonuçlar kazandırmamıştı.

Mücadeleye hız kazandıracak olan bu tip direnişler, sağlıklı, sağlam temelli örgütlülüklerle beslenmeli, böylece mücadeleyi geleceğe uzatacak köprüler kurulmalıdır.

Alboy'da 100 onurlu grev günü

● İşçiler "Boyner'in tüm oyunlarını birlikteliğimizle boşa çıkaracağız" diyorlar

TÜSİAD Başkanı Cem BOYNER'in sahibi olduğu ALBOY Fabrikasında 170 işçinin katıldığı grevin 100.ncü günü dolayısıyla bir toplantı yapıldı. Toplantıya katılan Deri-İş Sendikası Genel Başkan yardımcısı Münzur

PEKGÜLEÇ "Alboy grevinde 200.ncü günde buluşma dileğini taşıyoruz ve mücadelemiz sonuna kadar sürecek" dedi.

18 Mayıs 1989 tarihinde grevde 100.ncü günü dolar Deri-İş'e bağlı ALBOY Fabrikası iş-

çileriyle dayanışma için yapılan toplantı grevdeki işçiler, sendika yöneticileri tek amacıyla dışardan gelenler katılmıyordu.

Toplantıyı bir konuşma ile açan Sendikası Genel Başkan Yardımcısı PEKGÜLEÇ "İşçilerin taleplerini yöneticileri için değil işçiler için savunuyoruz. 200.cü günde buluşma dileğini taşıyoruz."

Mücadelelerin sendika, işçiler ve birlikteliğe başyana ulaştırılacağına PEKGÜLEÇ "Cem BOYNER bunu bilsin" dedi.

"Fabrikada çalışan 40 kişi sözleşme sonale haline getirilmiştir. Ve bunları devam ettirmektedir" diyen PEKGÜLEÇ "süretiler işçiler bölünmez parçası isteniyor" şeklinde konuştu.

Ücretle ilgili taleplerinin hükümetin iş'in anlaşıtı fiyatattan pek farklı olduğunu söyleyen Deri-İş Genel Başkan Yardımcısı PEKGÜLEÇ ilk yıl için bütür 450 TL yıl içinde 525 bin istedik" dedi. Kurumun talepleri de Toplu İş Pazarlığı getirdiklerini vurgulayan PEKGÜLEÇ "haftalık çalışma saati 40 saatte faaliyet göstermesi ve disiplin kurullarının vereni üstünlüğüne son verilmesi" belirtti.

Tifduruk'ta İşçi Kıyımı

● Basın-İş'e bağlı tifduruk matbaacılık sanayiinde 9 işçi işten atıldı. İşçilerde tepki yoğun, sendika yönetimi duyarsız.

Basın-İş'e bağlı Tifduruk Matbaacılık Sanayiinde 9 işçi işten atıldı. Sendika bu gelişmelere duyarsız kalarak hiçbir tavır geliştirmede. Tifduruk'ta yaşanan bir dizi olayın sonucunda gerçekleşen bu durum Tifduruk işçilerinde tepkileye karşlandı. İşten atılan Mehmet Kaygun ve Ferit Ahişir adlı arkadaşlar konu hakkında şu bilgileri verdi.

"Basın-İş İstanbul Şb. Başkanı Hasan Tufan koltuğunu sağlam tutmak için Tifduruk'ta operasyon üzerine operasyon düzenlemiştir. Bu tavır delege seçimlerinde de görmek mümkün. Delege seçimleri tamamen antidemokratik koşullarda yapıldı. Hasan Tufan delege seçimlerini grev uygulamasına 2 gün kala yaptırarak kendi koltuğunu sağlamlaştırmayı amaçladı. Delege listesine 1'den 31'e kadar kendisine yakın insanları yerleştirdi. Seçim günü, işyerindeki baş temsilciler aracılığıyla, işçilere, kendisine yakın olan bu insanlara oy verme telkini yapıldı. Hasan Tufan oy sandığını atölye atölye gezdirerek, seçimi psikolojik baskı altında yaptırmıştır. Oy sayımını da kendisine yakın insanlara yaptırmıştır. Bu tür oyunlarla, özellikle ittifaklı arkadaş-

ların kazanması engellendi. Bu arkadaşlar hakkında asılsız dedikodular yayıldı.

Grev uygulamasına gelindiğinde, grev pankartı kapıya asılacakken, olay üç beş kuruluş bir ekonomik sorun olarak görülmüş ve sözleşme imzalanmıştır. Böylece işçinin yükselen potansiyeli engellenmiş, grev kırılmıştır. Daha sonra işçilerin yanına gelen şube başkanı, "hayırlı, uğurlu olsun" laflarıyla durumu geçiştirmiştir.

Yapılanların iki hedefi vardı. Tifduruk ve

MEB Basımevi'nde, işbirlikçi, uzlaşmacı tavır karşı yükselen potansiyeli engellemek. Ancak aynı oyunlar, Milli Eğitim Bakanlığı'nda gerçekleştirilemedi.

Sendika yönetimi gereken yasa dışı yapılmamış, işçi kıyımına göz yumulmuş. Yaşananlar bize Basın-İş'in uzlaşmacı miyeciği yüzünü bir kez daha göstermiştir.

"Sozemes döneminde oluşturulan grev komitesi, kısa dönemde olarak alımların riği iyice anlaşlamadığından, etkisizdir."

Bak Sf. 9'da (T)